

జిమ్మిరెషు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 35]

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

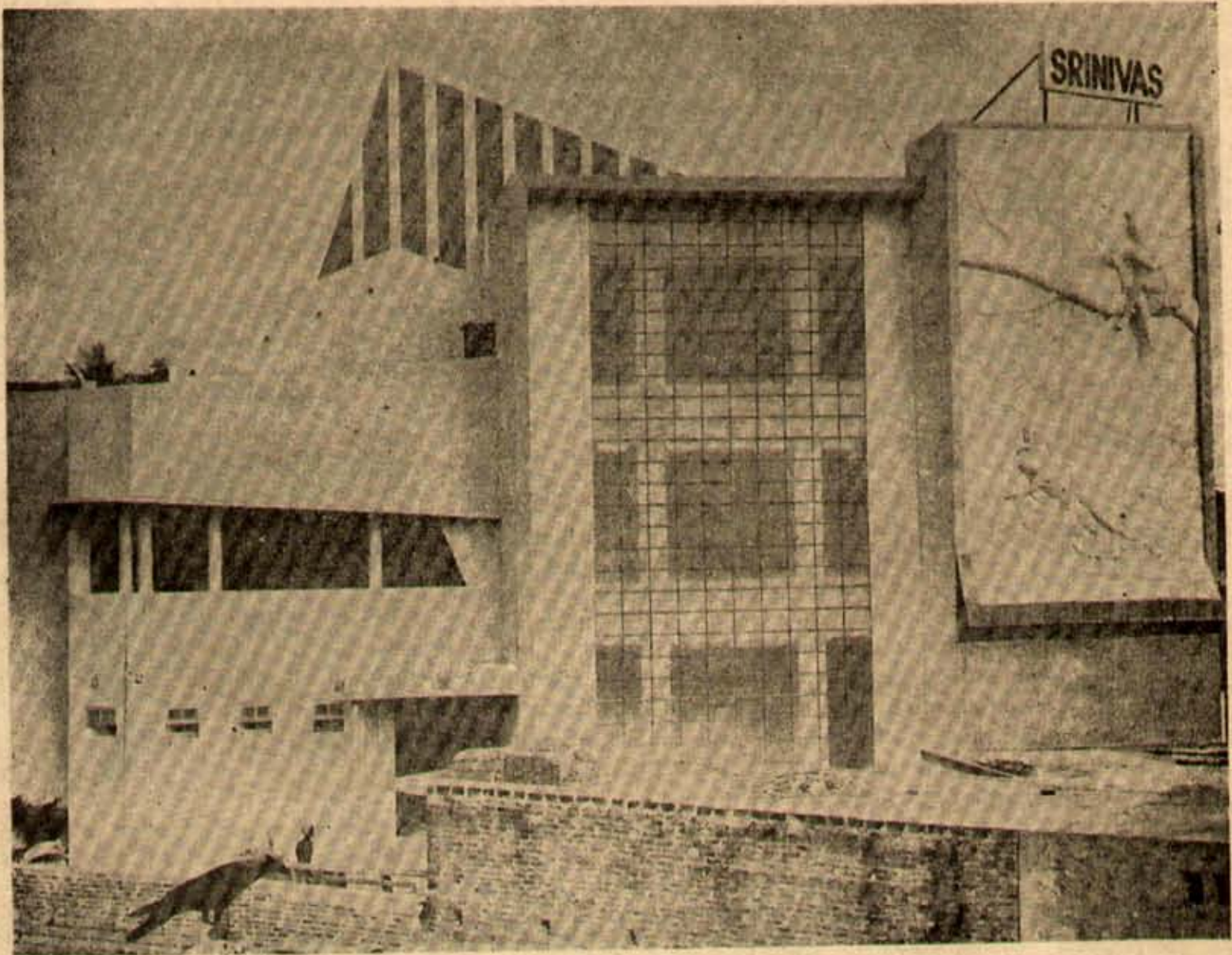
[సంచిక 39

నాల్గవ ప్రణాళికలో సోమశిల

పెన్నానదిపై సోమశిల ప్రాజెక్టు వినాడో రావలసిందని, నాల్గవ ప్రణాళికలో అది తప్పక చేర్చబడుతుందని కేంద్ర ఇరిగేషన్ విద్యుద్దాళా మాతృలు డాక్టరు కె. ఎల్. రావుగారు సైవరాబాదులో చెప్పారు.

30 తేదీ నెల్లూరుకు వస్తున్న డాక్టరు రావుగారికి సోమశిల తదితర నెల్లూరుజిల్లా ఇరిగేషన్ అవసరాలను నివేదించుటకు ప్రయత్నం అరుగు తున్నది.

సుందరమైన సింహపురికి సరిక్రొత్తశోభ

‘శ్రీనివాస్’ సిని థియేటరు

పట్టణంమధ్యలో నిర్మితమైన అత్యధునాతన చిత్రప్రదర్శనశాల

29-9-63 తేది సా. 2-30 గంటలకు ప్రారంభం

ప్రారంభకులు: శ్రీ వ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు (అంధ్ర జల విద్యుద్దాళామాతృలు)

అధ్యక్షులు: డాక్టరు బెజువాడ గోపాలరెడ్డి (కేంద్ర మాజీ మంత్రి)

బొంబయి శ్రీ దక్షిణ. ఎం. నాంజీగారి కళాత్మకమైన, 1400 విద్యుద్దీపకాంతులతో గూడిన ఇంటిరియర్ డెకొరేషను; సంపూర్ణంగా ప్లాస్టర్ సీలింగు; సెంచరీ ప్రొజెక్టర్లు; పెన్సిల్ క్యూసాండునిష్టం; పర్లికల్ కర్ణాపథతి; అన్నిటికీమించి నేతృత్వం గావించే రాధాకృష్ణుల కుడ్యచిత్రం - “శ్రీనివాస్” ఆరక్షణలలో కొన్ని.

—ఎన్. అదినారాయణరెడ్డి & బ్రదర్స్ (ప్రొఫ్యూయిటర్స్)

(2) వెల్ కం బావెలీ - రిస్సులబోరు - నెల్లూరు.

ప్రసన్నమైన శరత్తూ, ప్రచండమైన గీష్మమూ అన్యోన్యంగా వికమైన అవురూపరూపం కనకమ్మ

శ్రీ రాయప్రోలు సుబ్బారావు శ్రద్ధాంజలి

ప్రసన్నమైన శరత్తూ, ప్రచండమైన గీష్మమూ, అన్యోన్యంగా వికమైన అవురూపరూపం కనకమ్మ. ఆమె ఊర్ధ్వలోక యాత్రకు తరలి వెళ్ళిపోయింది. తెనుగు నాట ఒక చక్క రాలింది. అన్నదామంటే పిరని సోదరీ వియోగము కలిగింది.

పిమ్మది సంవత్సరాలకు ముందుమాట. అనాటికే ఆమెలో అర్చనాదేవతావీర్యం అందరినీ పుట్టించింది. ఆమె పిలుపు మాకు ఎలా అందినదో స్పష్టమే కావడం లేదు. ఉదాత్తదీపుడు పున్నవ లక్ష్మీనారాయణగారు. వారిలో పోట్లపూడి వెంకటేశ్వరరావుల పూజాకాలం. నెల్లూరు నుండి జిల్లాలో బయలుదేరాము. రాత్రి ప్రయాణము. మహ్యుర రామిరెడ్డి బాగా దిన్నవాడు. మా జిల్లాలో ఏళ్ళాడు. త్రోవపొడుగునా తన పద్యాలు చదివి వినిపిస్తుంటే, మార్గాయానం కనిపించింది కాదు.

తెలలెంపాడేవరకీ పోట్లపూడి చేరాము. వారి యింటిముందు బండ్లు దిగినవి. ముంగిలుఅంతా అలలకరించారు. మామి డాకు తోరణాలు కట్టిన వందరి అందంగా కనిపించింది. కనకమ్మగారు వందరినీ నిలబడి చేదోయి మునుపించి స్వాగతం చెప్పింది. అప్పుడు ఆమె ఒంటిమీద ఒక మణుగు బంగారమున్న చేమా! ఆమె కనకమ్మ. శరీర ద్వాయమాదా కనకమే. పీఠకంఠాలనూ కనకాదరణాలే. బంగారపు ఉత్తరము మీరకటి బంధంవలె పొట్టవచ్చినట్లున్నది. ఉన్నవ వారిలో మాట్లాడుతూ లోపలికి వెళ్ళింది. మాకు పిడుదులు కుదిర్చి పుండారు.

అయిదురోజులు ఉన్నాము. సి. పి. కృష్ణసంజయుడు పీఠాలాడెములతోనభలు. భరద్వాజుని విందులతో వంటకాలలు. ఉత్సాహమును మ్రొంగి ఉజ్రేకం, ఉజ్రే వాన్ని మ్రొంగి రుద్రకళ్యాణం జరిగింది. అంద్రుల శౌర్య సాహసాలు పరవ్రపట త్యాన్ని పడగొట్టడానికి ఎత్తలా, ఇదేదర్ప. అదే ముగ్ధుడు.

కనకమ్మ సంపత్తు కర్పూరరాజవలె కలిగిపోయింది. వందల ఎకరాలు వంట చేలు, మండల మండలగావున్న గోకు

లము పెన్నవరక పీఠిపోయినట్లు తప్పించినవి. కర్మ సన్యాసినివలె కనకమ్మ నిలబడ్డది. వల్పాటి నాయకురాలు నెల్లూరి నిష్కామ్యవ్రతగా - కా లంగడి పిండి. ఉత్తమ శివులు పొందే అందరాని అవ్యక్త అక్షయ లోకానికి వెళ్ళిపోయింది.

ఆచార్య రంగ సానుతాపం

మా దిరకాంక్ష మిత్రము, పెద్ద శ్రీమతి కనకమ్మగారు స్వర్ణమృతనారని విని యెంతో సంతాపముపొందుచున్నాను. నాకు ఆమె యెంతో నన్ను హితురాలు, ముఖ్యులు, ప్రేమపాత్రులు. ఆ 1934-35 ఎన్నికలలో నెల్లూరులో ఆమె భావ అతిభక్తులున్నారు. ప్రేమించి, వలుకుడిగలిగింది, ఉత్సాహముపూరించి, తనతమ్ములు, బంధుమిత్రులు అందరిదేశ సన్ను బలపరచింది.

ఆమె సవ్యముగాన్ని - అనందపు భరిణలనందించు ఆ నవ్వలు, అరమరలేని అతిభక్త్యవర్షాదలు, పోషణలు ఆమెకు సహజమగు అభరణాలు. నన్ను తన ఆ అభరణములతో నింపవేసిరి; నిండు ప్రజా సేవకునిగా చేస్తూవుండెడి. ఆ అనుభవాలు అమృతకుర్చుములు.

శ్రీమతి వారశిష్యులయిన వారు కను పరచినప్రేమ, అభిమానము యిక చెప్ప తరమా! జైలులో వారిద్దరు ప్రాణమోలులయిరి. ఒక్కరు వండినవయసులో చేత భర్తలైవుండెడి. మరొక్కరి నిండు జన్మనమున యెంతో క్యాంకెగలలో బంధించబడుచుండెడి. అప్పుడు పెరిగిన ఆ బాంధవ్యము యిప్పటివరకు శ్రీ వారశిష్యుల గణనీయమగు బలంగా పరిణమించినది.

1960 లో జేమిటికి మరణించుచున్నాను. అవరణకై కన్నురేపి పిదగాలయమునకే కనకమ్మవద్దకే వెళ్ళింది.

అటులే లక్ష్మీనారాయణుని ప్రేమించిరి. ఇద్దరు బంటగా కవనమర్చిరి. వేదాంత దోరణుల చూచిరి. గురువుల అనుసరించిరి. అసలు ప్రేమకు, స్నేహితులకి లక్షణాలనుబిద్ధులైతే కనకమ్మదే ప్రథమ తాంబూలము.

తన తమ్ములు, చెల్లెమ్మ అదేమమ్మ, అందరిని తన వాత్సల్యవర్షములో ముంచి వేసిరి. మా మిత్రులు, రైతోర్స్ మనహృదయాలైన రామానాయుడు కనకమ్మ గారిపై మాపెట్టుకుండిన ఆదరణ, గౌరవమునకు అంతులేదు. ఆమె నాయునికొక దేవతయే! జమీన్దార్లకువ్రత కనకమ్మ కుటుంబములో బయలుదేరిన సాహిత్యంపు దిగురుబాతుల శివ. దానిని పెంచిరి రామానాయుడు. మాడొంట్లము దానికి కొన్ని డన్నులవాత్రం అందిందగల్గితిమి.

ఆ వృద్ధ కనకమ్మగారిని కొన్ని నెలల క్రితం మా పంపతులరి కలసుకొని వరా మర్చించుభాగ్యం పొందితిమి. ఇంతలో వెళ్ళిపోయిరి. ఆ రమణభగవానునిబారి ఆ లోకంలో యే క్రొత్త వెన్నెలల వెల్లి బిరియబోస్తున్నారే!

—కొరవ 12వ కేటిలో

కోటలలోపెద్దది ఉదయపూర్ “ఆజ్ మర్గయా” - అజ్ఞీరునుగూర్చిన హేళన

చరిత్రయుక్త మరపుకర్పాన కృంగి పోయిన ముఖ్యమైన ప్రాత రాజస్థానపు పట్టణాల మగురించి స్మరించుకోవడం చరిత్రకారునికేగాక, నాగరికునికిగాక అవసరము. ఉదయపూరు 1556 లో నిర్మించిన ఉదయపూరు వాసిలో ఒకటి. ఇక్కడి రాజమందిరము రాజస్థానపు కోటలన్నిటిలోకీ పెద్దది. ఇది కొండకోటకాదు. ఒకవక్క లోతైన విశాలమైన సరస్సు, సరస్సునడుమ నుంచరమైన జగ్ మందిరము, తండ్రి అక్కరును రు మారుడు జహంగీరు చేపించినపుడు, తండ్రి జహంగీరునైన కొడుకు షాజహాన్ కత్తిగట్టి నవ్వుకు మేవారురాజులు, కుర్రక యువక చక్రవర్తులకు తలదాచుకొనుటకు అశ్రయ మిచ్చుచుండెడి. షాజహాన్ అట్టి సమయాల్లో ఒక సంవత్సరంపాటు తనదాచుకున్నది - ఈ జగ్ మందిరంలోనే. షాజహాన్ అతనికుమారుడు ఔరంగజేబుకు కంఠ కలిగినపుడు యువరాజు ఔరంగజేబుకుడ - ఈ కోటనేకాలంగడుపుడు, మహారాజా కర్ణసింహుని అతిభక్తమును స్వీకరించుతూ, రాజులకు ఒదిగియుండినాడు. అవసరానికి మించినకాలం ప్రతిరోజుండడమే మొగలుచక్రవర్తుల శివమైన పొర పాటు. చేతికి ఎదిగి వస్తూవుండే కుక్కు పాదూషాలు యిట్లాట వీర్యుడంటారు. తుదకు 35 ఏండ్లులంతా అందులో 50 ఏండ్లు అదిర్చిపెట్టగా యావద్భారతాన్ని గాక, అఫ్ఘానిస్తాన్ నాల్గుగూడ నిలుచుండిన ఔరంగజేబుకుగూడ ఈగలేవట్టింది. కాని గ్రూరునైన అలంగీదును గాయపరచుటకు యెవరూ సాహసించలేదు.

రాజస్థాన్ తమ్మిచ్చెల్లరాజ్యము. రెండు ప్రధానాలు రాజస్థాన్ అంతా గేను కలియ జారానుగాని ఒక్క తాటిట్టుమాత్రమే నా కంటబడింది. ఆ తొక్కలో ఈ ఉదయ పూరులోని జగ్ మందిరపొడంలోనే ఉదయపూరు రాజులలో ఒక

అనాదిమర్యాదకలదు. తండ్రి, పెద్దకుమారుడు ఒకేపట్టణంలో నిడురించబడకుండు. రాజా ఉదయపూరుకు 50 మైళ్ళదూరంలో దిన్న సముద్రంవలె యేర్పడిన రాజ్ సముండినరస్సుకు చేరువనున్న సొదలో వుంటాడు. కొడుకు ఉదయపూరులో వుంటుంటాడు. రాజా ప్రతాపు మునుముడు కర్ణసింహు షాజహాన్ సువక్రవర్తితో చేసు

కున్న ఒకంబడిక ప్రకారము రాజా మొగలులందరూను పోసవనరంటేవని శిర్కా నింపబడెను. మొగలులవచ్చుల వారసులకు, అంగ్లేయులకుగూడ రాజా సంతతి వారు అట్టేదేని తమ గౌరవాన్ని కాపాడుకున్నారు. వదిలినవత్సరాలక్రిందపదివర్ష మొదటి రాజస్థానుద్రవిత్వం ఉదయపూరులో వుండినది. మిగతరాష్ట్రాలన్నట్టినికలిపి పెద్దరాష్ట్రముగా రాజస్థానును మార్చిన విదవ రాజుని జైషారుకుమారింది. కాని హైకోర్టువుండేది అక్కటలోనే. అక్కరునుగూర్చి దిన్నదిట్టలకునూతం పరిధితమైన వాక హాన్ డిల్లీ కుట్టు ప్రక్కల షాహాంగంలో వాడుకలోనున్నది. వరానామరుని వున్నాడో అన్నప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరంగా అతనియింటివారు “అజ్ మీర్ గయా” అనికన్నారు. అంటే అజ్ మీరుకు పోయినాడని అర్థం. మాటల వేగంలో “అజ్ మర్గయా” అన్నట్లు వినబడింది. అనగా ఔరోజ్ చనిపోయినాడని

అర్థము. కలతలనుకునేపుడుకీ ఇరువురికి పిచ్చులు, పెడకోర్కెలు జరిగినవట! ఉదయపూరురాజులకు కులదేవత ఏకలింగేశ్వరుడు. ఈ దేవాలయము పాకిస్తాను పాలిమేరకు ఇరువైపుకూరంలో అడవులమధ్య పొడుబడియున్నది. ఇందలి తెక్కడపునలులు, నల్లరాతితో మలబడిన మందరమైన విగ్రహములు శిల్పవైపు శ్యాన్ని ప్రకటించగలవు. ఉత్తరహిందూస్థానములోని మగధ సింహుకు ఉత్తరపుటాగము, నేపాలుకు దిగువభాగములోపుట్టి పాటిన శ్రము యుక్త ఇరుపార్శ్వములలోపెరిగి, అశోక చక్రవర్తి అశ్రయములో వికసించిన బౌద్ధ మతము ఇండియాలో ఉభయదేవులందా మాయమై, హిందూ ధర్మమైన దీనా, జపాను, బర్మా, ఇండోచైనా ప్రాంతాలలో పావకోవడం చారిత్రికదిక్లాల్లో ఒకటి. అట్లే వర్తమానమహావీరుని జైనువంధా వశ్చిమచారకమంచలి కొలదిపాటి మార్పడిల ను మాత్రమే అంటుకొని యుండుటకూడ అటువంటిదే. జైనుదేవాలయాన్ని కోటి శ్వరులు కట్టించినవే. అనూచర్యమునైన వదిలిన వత్సరాలనుండి వాదాపు కోటి రూపాయలను మ్రొంగిన జైనుదేవాలయము ఇంకను పూర్తికాలేదు. ఎటుయూదిదా కలువరాకీ మరుమిట్టే. బూపాయలు ఇమిడ్చిన మంది రపుకున్నట్లులే. శిలావిగ్రహములకు తెక్క ఒడినవట్టి వెంగల కత్తములే. కేకమల తదా, పిల్లంగువంటి మారుమూలలకు సహితం బరుగుడిండ్లతోను, కుడివైపు ధోవతెగెనుతోను, పాడుగడ తోలు తెక్క పుస్తకాలతోను, అమానుషమైన వడ్డీల అవ్వలతోనుప్రాకృత అవులకు మిళాయి పెట్టుటా, పేదసావదాకిదార్లను పిల్చిపిచ్చి చేయు మార్పాడి గుర్రాకవర్తకుల సంపాదనలు ఈ దేవాలయాల అందడందాలకు

—కొరవ 12వ కేటిలో

కుచికి! ★ కుచికి!!

ఉత్తమ తరగతి మిలిటరీ భోజనశాల

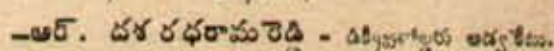
హోటల్ అంబికా

పొగతొట సమీపం - నెల్లూరు

కొత్త హోటల్ కాదండీ - నూది పాత హోటలే

మీమాట 10 నెలలుగా నెల్లూరులో హిందూత్వ భోజనం ముందిదే పేరు సెలవేగలిగి - అందరి అదరణీయవారు పొందుతూ, ఒక నిర్ణయం ప్రకారం కట్టలేనిమాంసం - అనగా, వ్యయముగా నిర్ణయించిన మాంసంతోటి, అందరికీ అనుష్ఠిగాయిండు. యింటింటిలో - ములకములైన పదార్థములు తయారుచేయించి, ఒకదినం యెక్కువ - మరియొకదినం తక్కువ అనునది లేకుండా మొదటిస్థాండర్లు తగ్గకుండా చూచుకొనుటయే మా విశేష లక్ష్యం.

—ఆత్మహితు సుబ్బారావుయ్య - ప్రాప్రయటకు.

వరిబీజం: బుడ్ల, బాధ, ఎంతలావగా వాడుతున్నా, ఈ మంచి 7 కోటల బీజములకుకట్టే బాధ, బాధ కలిగిపోవును. మరల రాదు. మంచికట్ట తిరిగవచ్చును.

రు. 15 ఎం.డి.వంటన మంచువంటకం

రామచంద్ర ఫార్మశీ,

బెల్లూరు పోస్టు, వయా, గూడూరు, నెల్లూరుజిల్లా.

నెల్లూరు (పి.డి.డి.ము.) కోర్టులో

1. A. 343 of 63. O. S. 90 of 60, నెల్లూరు మున్సిపల్ కోర్టులో—విదీపనర్.
(2) సర్వేపల్లి వెంకటేశ్వరరావు (3) సర్వేపల్లి వెంకటేశ్వరరావు వర్తరా

—రెస్టాంజెంట్.

విగ్రహిని దీక్షిప్రకారము దీక్షిమొత్తం చెల్లించవలసినదిగా దీక్షిమొత్తం అర్జీని వేలం వేయవలసినదిగా ప్రెసర్ దీక్షి యిప్పించ మని విదీపనరు కోరినందుకు 2, 3 రెస్టాంజెంట్లకు నోటీసుకుగా 9-10-1963 తేదీకి వాయిదా వేయబడినట్లుంది. అరొజా వగలు 11 గంటలకు 2, 3 రెస్టాంజెంట్ల కోర్టుకు హాజరుకాని యెడల యాదరవాస్తు వారి పరోక్షములో తీర్మానించబడును.

—మేనమామ ఆదిశేషారెడ్డి, విదీపనరు అడ్వకేటు.

గుడివాడ డి. ము. కోర్టులో

O. S. 77 of 55. E. P. 158 of 63. State of Andhra Pradesh represented by Collector-Krishna —Decree Holder. దావర్లపల్లి వెంకటసుబ్బారావు

—జెడ్జిమెంటు రెట్టరు.

ఈ దినన నమోదుచేయబడిన స్థిరాస్తి పై కోర్టువారి యెడకు 14-10-63 తేదీన యాలము వేయబడును.

కృష్ణాదీర్ఘిష్ట, పుయ్యూరు నమ. రి. ప్లూరువారి యాలకా యాకమూరు గామములోని J. Dr. (వెలివాడి) కా. యా దీక్షివాడికింద ఇప్పు కా. డి. యాలము కావలసిన స్థిరాస్తివేన:-

(1) R. S. నె. 40 రు. 321 చాగి నర్తము:- [కా] బావరవం బావనయ్య [వ] పుయ్యూరు వెల్లూరుకోట్ల [వ] రాముల పల్లి అమ్మతరామయ్య [వ] పుల్లెరుకాలవ నర్కూరుపాడు రూ. 500/- రు.

(2) R. S. నె. 49 రు. 0-18 ప్లలో Plot I-కు హద్దులు:- [కా] బావర [వ] బొమ్మారెడ్డి నాగిరెడ్డి మరియు 2 వ హద్దు [వ] వల్లభనేని చంద్రయ్య [వ] పుల్లెరుకాలవ. యా హద్దులమధ్య య 0-7 1/2 ట్లు నర్కూరుపాడు రూ. 400/- రు.

(3) R. S. నె. 49 రు. 0-18 ప్లలో Plot II-కు హద్దులు:- [కా] బొమ్మారెడ్డి నాగిరెడ్డి [వ] గొండ్లకనకయ్య [వ] బొమ్మారెడ్డి శేషయ్యవగైరాలు [వ] వల్లభనేని చంద్రయ్య మరియు Plot I. యా హద్దులమధ్య య 0-5 1/2 టెంట్లు. నర్కూరుపాడు రూ. 300/- రు.

—జి. వి. ఆపారాధా. ఆద్యకేటు.

గుండ్లాల డి. ము. కోర్టులో

ఆ. నె. 127/1963 రు.

బొగ్గలపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, } —వాది. నెల్లూరు

వడ్డ ముఖ్యకల్యాణం } —మృతివాది. కడమలకాల్వగ్రామం

వాది మృతివాది పై నె రూ. 806-40 ప. ప్రె. లకు దావాను దా. అ. లు వేసినాడు. ప్రతివాదికి ఏదైనా అక్షేపమున్న యెడల 16-10-1963 తేదీన వగలు 11 గంటల పై కోర్టుకు హాజరుకావలెను.

—కో. అ. పల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, వగీలు.

నెల్లూరు నవభరణం

విమర్శన

డాక్టరు కె. ఎల్. రావు

కేంద్ర ఇరిగేషన్ మంత్రి డాక్టరు కె. ఎల్. రావు 30 తేదీ ఉ. ద. యం ఎన్పు ప్రెస్లో నెల్లూరు వస్తున్నాడు.

నెల్లూరులో వారు కర్మలో శ్రేణి కా నందరినీ; ఉ. 11-30 గంటలకు వారికి, మంత్రి శ్రీ పి. సి. కి, శ్రీ గోపాల రెడ్డిగారికి జిల్లాపరిషత్తు చేసే సన్మాన కార్యక్రమంలో పాల్గొంటారు; మల్లూహ్లాం రాజాపాశంబ్ శ్రీ పి. సి. గారి 'లండ్' తీసికొని, 2-30 కి యెలుడేరి కాళహస్తి కిపోయి సా. 5-30 గంటలకు స్వర్ణముఖి అసెంబ్లీ ప్రాజెక్టు ఎడమవైపు కాల్యకు పంతుస్థానగావిస్తారు.

శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డి

అంద ఇరిగేషన్ మంత్రి శ్రీ పి. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు 26 తేదీ మల్లూహ్లాం నెల్లూరు చేరారు. ఈరోజు సాయంకాలం గోపాలరెడ్డిగారి గండవరం, కో. పూ. రు నభలలో పాల్గొంటారు.

రేపు (28 తేదీ) సాయంకాలం గోపాల రెడ్డిగారికి వెళ్లి నాయుడుపేట నభలో పాల్గొని రాత్రి నెల్లూరుకు తిరిగివస్తారు; 29 తేదీ నెల్లూరు;

30 తేదీ మ. 3-00 లకు కె. ఎల్. రావుగారితోగూడా కాళహస్తికిపోయి స్వర్ణముఖి ప్రాజెక్టు శంకుస్థాపన కార్యక్రమానికి అధ్యక్షత వహిస్తారు. రాత్రి కాళహస్తిలో పంపారు;

1 తేదీ ఉ. 9 గంటలకు వాగలమంద వడ్డ స్వర్ణముఖి కాల్యవని శంకుస్థాపన కార్యక్రమంలో పాల్గొని రాత్రి నెల్లూరు.

2 తేదీ నెల్లూరు.

3 తేదీ గుంటూరుకు పోయెదరు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డి

డాక్టరు వెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు నిన్న కావలి, గౌరవరం నభలలో పువస్థనించారు. ఈరోజు బ్రాహ్మణకాక, జలదంకి, నిట్టనకొంపూరు; గండవరం, కో. పూ. రు నభలలో పాల్గొంటున్నారు.

28 తేదీ ఉ. 9 గం. కో. పి. 10 గం. గూడలి, మల్లూహ్లాం టోటనం, మి.కొంతి కో. పి. నాయుడుపేట విహారంగనభ.

29 తేదీ నెల్లూరు.

30 తేదీ కాళహస్తి; 1 తేదీ ఉ. ద. యం 9-00 లకు వాగలమందవడ్డ స్వర్ణముఖి కాల్యకు శంకుస్థాపన. 9 లక్షలు అర్చయ్యే ఈ కాల్యవడ్డ వెంకటగిరి తాలూకాలోని మేనకూరు, పున్నేపల్లి వగైరా గ్రామాలకు నంబందింది 6000 ఎకరాలకు పొరుదల వనలి లభిస్తుంది.) అనంతరం తిరువతి కొండకు పోతారు.

2 తేదీ సా. గూ. డూ. రు లో గాంధీ జయంతి నభలో పువస్థనిస్తారు. టోటనా నంతరం అచ్చుకునుండే మె. యి. లోలో గుంటూరుకు పోతారు, 3 తేదీ గుంటూరు, 4 తేదీ హైదరాబాదు, అచ్చుకు నుండి దీర్చి.

తరిమెల నాగిరెడ్డి

కమ్యూనిస్టు నాయకుడు శ్రీ తరిమెల నాగిరెడ్డి 24 తేదీ నెల్లూరునభలో పువస్థనించారు. ఇటీవల విస్తరించిన పోటీ కమ్యూనిస్టు పంతుం అధ్యక్షుడు ఈనభ అరిగడం, ఇది కమ్యూనిస్టు పార్టీకి నంబంధంలేదని శ్రీ తరిమెల రామకృతుడు, శ్రీ మోట పోతుం శంకరయ్య ప్రయత్నం ప్రకటనతో కరవ్రాసే వెదజల్లబడడంతో, పి.కె. ఆనంద్ అనకమెన సంగుకు నయం దవచ్చునని రాబోయే నభకు జనం జాగా వచ్చారు.

నాగిరెడ్డిగారు వై నా. సు. పల్లెటూరుకు అసతుండా; కాంగో తదితర విషయాలలో పెరింగ్ మాన్వర్తవాయిధాగా వెనకా వీచే

కాంగవిదానాన్ని మ. య్య. జి. డి. సె. హా. ప్రభుత్వ అధిక, వి. కే. కాంగవిదానాలు సామ్రాజ్యవాదంవైపుకే మొగ్గుచూపుతున్న వని వాపోయారు. సరిహద్దులో చైనా సైనికసంచలనాన్ని తెవలం ప. శ్రీ క. లు స్పష్టమై కట్టు క. ట. ల. ని ప్రజలను నమ్మించజాలారు. ఉత్తరప్రదేశ్లో ముఖ్య మంత్రిగా సుచేతకృతలాసి కావడంకంటే వ్యతంత్రపార్టీవారు కావడం మేలన్నారు. కామరాజువభకం కాంగ్రెస్ను రక్షించలే దన్నారు. కామ. జాట్లజాట్లపట్టుకున్నా, ముష్టియూదాలు చేసుకున్నా కమ్యూనిస్టు పార్టీమాత్రం బలవడగలవన్నారు.

మొత్తానికి శ్రోతలు శ్రీ నాగిరెడ్డిగారి పువస్థాన్ని చాల సహనంతో విన్నారనే చెప్పవలసివుంటుంది.

తండ్రిచే పసికందు దారుణ హత్య

పొదిలితాలూకా మూడవరంలో తన 1 నెల 20 కోటల పసికందును తనభర్త రావులపల్లి శ్రీరాములు, మామ చినకోటయ్య కలిసిహత్యచేసారని, శ్రీరాములు బాధ్య పోలి నెటరిపోతుచేసిందట. అపిట్ట తనకు పుట్టిన వాడుకావనే అనుమానంతో తనభర్త యా మోరకృత్యానికి ఒడిగట్టివుంటాడని, ఇతరులు చంపివుండరనిగూడా అమె తెలియ చేసిందట.

కీ. శే. కనకమ్మ కర్మకరువులు

స్వర్గీయ పాణకా కనకమ్మగారి కర్మ కరువులు 25 తేదీ పొలికామిక్ విద్యాలయంలో చాలగొప్పగా జరిగినవి. వీరింది పుండగా ఎట్లా పుష్కలంలోపల్లి పూ. శిం. చాలో, అంత్యక్రియలనుగూడా అంత భక్తి ప్రపత్తులతో అమె అప్రమంభవర్గం జరిపింది. ఈ సందర్భంలో నెల్లూరులోని 18 హస్తశ్రమ సంఘంబిందిన దా. దా. పు. 2500 మంది బాలబాలికలకు షడ్రోపే తమైన టోజనంపెట్టబడింది. అవిధంగానే పేదలకు అన్నదానంగూడా జరిగింది. ఇది అ. కీ. రైతులచేరి అక్కకు సంతృప్తిని కలిగించేకార్యం.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు అనాటి సాయం కాలం పొలికామిక్ విద్యాలయానికిపోయి, కనకమ్మగారి కుటుంబీకులను ప. రా. మ. రించారు.

మాటల్లో విందు

నెల్లూరు హోటల్ అసోసియేషన్వారు శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిని 28 తేదీ ఉ. ద. యం గొప్ప అల్పాహారవిందుతో సత్కరించారు. కార్యదర్శి ఎం. ఎన్. నూర్జహారాయణ శ్రీ గోపాలరెడ్డికిస్వాగతంజెప్పారు. ఎన్పుహా కాంగ్రెస్ను అండగావుంటూ, అ. అభిమానం లోనే తనను నెల్లూరులో మొట్టమొదటగా సత్కరించినందుకు శ్రీ గోపాలరెడ్డి అసోసియేషన్ కృతజ్ఞత వెల్లడించారు.

శ్రీ చిన్నయానంద చిన్నయానంద నెల్లూరు ఉపన్యాసాల రిలే

శేవేరికాల్వచేయబడిన స్వామి చిన్నయానంద ఉపన్యాసాలు 6-10-63 తేదీ ఆదివారం సా. 5-30 గంటలకు పురమందిరంలో రిలేచేయబడును. వారిపువస్థాపాల వ్యాసరదజు పోటీలో పాల్గొనడం రిసవారు వినవచ్చును. ఈపోటీలో కృతము బహుమతి రూ. 200/- లు, రెండవ బహుమతి రు. 100/- లు విలువగలపుస్తకములు. వివరములకు:- పి. వి. సుబ్బారెడ్డి, మున్సిపల్ వైసరేర్కా - నెల్లూరు.

నెల్లూరు శేరికూడ స్వామి చిన్నయానంద. (ఫోటో: ఎ.తి.రా.కో.)

భగవత్తత్వబోధనే మతం యొక్క ప్రధానోద్దేశ్యం

నెల్లూరులో స్వామి చిన్నయానంద

స్వామి చిన్నయానంద ఈనెల 17 తేదీ నుండి నాలుగురోజులపాటు మత, వేదాంత విషయాలపై నెల్లూరులో పువస్థనించారు. విద్యామంత్రి శ్రీ పి.వి.డి.రాజా తొలిరోజు ఈ పువస్థానకార్యక్రమానికి ప్రారంభోత్సవం గావించారు. అనర్గళమైన స్వామికి వాగ్దారి వర్ణనలలోని విద్యావంతులను విశేషంగా అకర్షించింది. రోజురోజుకు శ్రోతలసంఖ్య పెరిగిపోయింది. నెల్లూరుపొరులకు ఈ అవకాశాన్ని కల్పించిన శ్రీ రేచాల లక్ష్మీనరసారెడ్డి, పి. వి. సుబ్బారెడ్డి, వక్త సరిసరిపాం తెల్ల ప్రభువులు సభలకు భక్తిని ఏర్పాటు గావించారు.

స్వామికి నాలుగురోజుల పువస్థాసాల సారాంశాన్ని దిగువ యిస్తున్నాము:-

ప్రజల శీలము నిర్దుష్టము కానంత కాలము దేశమునకు వాస్తవమైన అభ్యుదయము కలగదు. రాజకీయ వేత్తలు వంద వర్ష ప్రజాశీలము నిర్దుష్టముచేసి, కార్యక్రమములు సాగించు చున్నను, వాతక శాస్త్రవేత్తలను, రసాయనజ్ఞులను పరిశోధనలు జరిపి క్రొత్తసంగతులు కనిపెట్టుచున్నను, ఇట్టి పరిశోధనల ఫలితమును గాని, ప్రజాశీలం లోకమునుగాని పొందగలిగిన శీలము, అర్హత ప్రజలం నంపా దించుకొన లేనంతకాలము దేశముయొక్క పురోగమముమెనుకబడుచునేయుండును. కావున మానవుడు తన శీలమును భక్తి, విరుచుకొనుటయే అతని ప్రధానకర్తవ్యము. మానవుని శీలమును పెంపొందించుటపై ప్రపంచములో ఎందరో మహానుజులు, ఋషులు, ప్రవక్తలు కృషిచేయున్నారు. ప్రజా శీలమునకు ఉన్నతస్థాయి ఏర్పడవలెనన్న, హెచ్చుతగ్గులవారు తమ వైతక స్థాయిని పెంపొందించుకొనవలెను. "యద్యదాదరతి శ్రేష్ఠి: తత్తతేవేతరోజన: నయత్ ప్రమాణంబులతో రో. క. ప్ర. ద. ను వర్తత" - గొప్పవాడు ఏమి చేయుచో సామాన్యుడు అదియే చేయును.

మనెలను రక్షించుకొనువని మనచే. అత్తరక్షణము అర్థించువారికి వేదాంతము నహాయవడగలదు. బాహ్యస్పర్శగల మన దృష్టిని అంతరా రామునియందు మరల్చుకొని అభ్యాసము చేయవలెను. మతము గూడ ఒక శాస్త్రమే. పూర్వపు ఋషుల పరిశోధించి వీరిత రహస్యములను అవిష్కరించిరి. అర్హులకి పరిశోధనను ప్రేరేపక స్థలమే కావలయును. వీరిత మనగా అది

యొక అనుభవరూర. అనుభవమును పొందుటకు కర్మ, విషయము, కార్యము అను మూడు ప్రాధాన్యము వహించును. ఈ మూడియొక్క వీరికావమే అనుభవము. అనుభవమునకు శ్లాగేంద్రియములు ముఖ్య సాధనములు. ఇంద్రియములన్నియు తమకు తెలిసిన విషయములను మనస్సుకు నివేదించును. ఇంద్రియములద్వారా సేకరించబడిన విషయములను తుది తీర్పునై మనస్సు బుద్ధికి సమర్పించును. ఆ బుద్ధి యొక్క తీర్పులను కర్మేంద్రియములు అమలు జరుపును. బుద్ధియొక్క తీర్పులు వాననాది శిష్యములనుబట్టి మారుచుండును. మన వీరితయాత్ర తీర్మానుభవములను, అతిరులను సేకరించినది. ఇవియే వాననలు. మనవాననలు పుత్రములగుటో, మన ప్రవర్తన ఉత్తమమైయుండును. అవి హీనములయినచో, మన ప్రవర్తన నీచమై యుండును. ప్రజల వీరిత మూల్యములు హెచ్చుస్థాయికి రావలెను. ప్రజలకు మానసిక పునరుద్ధరణము, పునర్నిర్మాణము కావలసియున్నది. దుష్టవృత్తులు, శిష్ట ప్రవృత్తులుగా మారవలెను. ప్రజలకు ఉత్తమ వీరిత విజ్ఞానములు అలవడవలెను. కావుననే మత ప్రచారము మనకవసరము. జాతీయ చృష్టియు, సాంఘిక చృష్టియు మతమువలన మనము సాధించుకొనవచ్చును. జగత్తులోని వీరితానులలోగల వైతన్యమంతయు ఒక్కటియే. బల్బులు వేరైనను వీరితృప్తి ఒక్కటియే అయినట్లు వీరితానులలోని వైతన్య మంతయు ఒక్కటియే. ఈ వైతన్యము ఒక వర్ణాశ్రమంలో ప్రవేశించినప్పుడు నానాభావములధరించుచున్నది. కాని నానాత్వమునందు, వీరిత్యమున్నది. ఈ సంగతి గుర్తించినప్పుడు వీరితావమును పొగొట్టుకొని మానవుడు భగవత్తత్వము గ్రహించును. ఈ తత్వమును రోచించుటయే, మతముయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యము.

పెన్నకు నిట్ల

నెల్లూరు అసెంబ్లీపై 2.30 అ. సంగం ,, 2.00 అ. 25 తేదీ గోపాలరెడ్డిగారి స్వాగతంలో వర్ణంబూడా కొద్దిగా ముంపుచుందిగాని, యికా పూర్తి గానావడమా పోవడమా అనే సందేహంలోనే పున్నట్లున్నది.

త్యాగాగ్నితప్తమైన కనకం

శ్రీమతి కనకమ్మ

కర్మయోగినిగా ఆమెకు నెల్లూరు సానుభూతి
సభలో శ్రీ గోపాలరెడ్డి భక్త్యంజలి

శ్రీమతి పాణిని కనకమ్మ మరణానికి సానుభూతి సూచకంగా 26 తేదీ ఉదయం జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు, శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షతన నెల్లూరు సెంట్రల్ బ్యాంకు భవనంలో సభ జరిగింది. శ్రీ వెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు గూడా పాల్గొన్నారు. జిల్లాలోని వృద్ధ కాంగ్రెస్ వారు లండన్ లో ఒక వేదికమీదకు చేర్చింది ఈ సానుభూతిసభ.

శ్రీ వెన్నెలకంటి రామచంద్రుగారు మాట్లాడుతూ శీవభావం వరకు కనకమ్మ గారు చేశాన్ని స్మరించని వ్యవస్థలేదని; నేటి కాంగ్రెస్ పరిస్థితులకూ మనస్సు కష్టపడకుండా ఆమె కడతేరిపోయిందన్నారు.

శ్రీ ఓరుగంటి వెంకటమల్లియ్య కనకమ్మ, తిక్కవరపు సుబ్రహ్మణ్యగారు అంభోదేశానంతా మార్గదర్శకులైనారని, శ్రీ కస్తూరిబేరి విద్యాలయం నల్లూరుగా తిరుగుగా పుండినదని, అది సామాన్యమైన సంస్థగాదని వాడుకన్నారు.

శ్రీలకు బేరబేరమానం కలిగినదన్నా, స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో వారు పాల్గొన్నారన్నా దానికి వారణం కనకమ్మ గారే నన్నారు శ్రీ వేమూరు లక్ష్మయ్య.

వి భార్యకమలారెణా పూర్తి భార్యక వహించి, ఇతర జిల్లాలనుండిగూడా వందల మందిని ఆకర్షించి పుణ్యమాలు నడపిన మహావ్యక్తి శ్రీమతి కనకమ్మ అని శ్రీ బొమ్మా శేషరెడ్డి అంటి మదిందారు.

శ్రీ గండవరపు హనుమారెడ్డి పువనస్య నిన్నూ, కనకమ్మ గారు పోట్లపూడిలో స్థాపించిన సుజనరంజని సమాజం అన్ని పుణ్యమాలకు భక్తంగా పుండినదన్నారు.

శ్రీ ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం అవే శంకో మాట్లాడుతూ, గాంధీజీ వచ్చినపుడు వల్లెపాడు ఆశ్రమంలో ముత్తైవనగా, మంచి కాపు వసతిగా, కుంభమట్టితో, వేలాది ప్రజలమధ్య పుండిన శ్రీమతి కనకమ్మ, గాలిగోపురంవలె తనను గొప్పగా ఆకర్షించినది, స్వతంత్ర సమరానికి మన జిల్లాలో అది ప్రారంభోత్సవమని అన్నారు.

కాననమండలి సభ్యురాలు, కనకమ్మ గారికి అత్యున్నతమైన శ్రీమతి ద్వీణం రాజుల లక్ష్మీబాయిమ్మ మామ పెకలని ఉన్నగుతుంటే కనకమ్మ ఉత్తమోత్తమమైన, మహాత్మరమైన శీవతాన్ని గడపిన వ్యక్తిగా పేరొంటూ, మహాత్మ్యం చాలి పోయిందన్నారు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు-అన్నిరంగాలలో అతిరుదులను పెంపొందించేసి, అందరిలో పుణ్యక్షాత్రి కల్గించిన మహావ్యక్తిగా; కష్టాలను, నిరాశలను మృత్యువులో పురుకొని, అందరిని ప్రోత్సహించిన అశానాదిగా; శీవభావంలోగూడా కృష్ణ రామలని పూర్వనరుండా, విరమణమూర్తి అశ్రమంలో పోతుండా, కష్టాలనుభవించిన

పంపులను స్థాపించి సేవజేసిన కర్మయోగినిగా పేరొంటూ, స్మృతిమాత్రమే మిగిలిన ఆమెకు భక్త్యంజలులు మదిందారు. "అనాడు కనకమ్మగారు అందగా పుండక పోయినట్లయితే, స్వాతంత్ర్యోద్యమానికి మనజిల్లాలో ఇంత పుష్కారం వచ్చి పుండేది కాదేమో! ఇందులో ఆమెభాగం, పాత్ర ప్రత్యేకమైనది, విశిష్టమైనది. ఆమె త్యాగ గుండం గుండా నడచిన వ్యక్తి. ఆర్థిక దిక్కులు, ఇతర బాధలు యిన్ని పున్నా, శివుడు చాలా హలాన్ని ముంగిస్తాడు, వాటినిన్నిటిని దిగ ముంగి, చేశానికి సేవను త్యాగాన్ని చూపించి కనకమ్మ. మనందరికీ దేశభక్తి, సేవాభక్తి, నీతి అలవాటుజేసింది. ఆమె కాంగ్రెస్ ద్వారా భోగాలను కోరలేదు, అనుభవించలేదు. అందుకు ఆమె నిరుత్సాహపడలేదు. త్యాగాలు, కష్టాలు, భార్యకలేఅందుకున్నదిగాని, నువ్వులకోరలేదు" అన్నారు శ్రీ గోపాలరెడ్డి. "త్యాగాగ్నితప్తమైన కనకం శ్రీమతి కనకమ్మ. ఆమె 14 వన్నెల బంగారంగాడు; 24 వన్నెల కనకం" అని గూడాఅన్నారు. ఆమెకష్టాల శంకుస్థాపన మీదనే రెండుసంస్థలు (కస్తూరిబేరి విద్యాలయం, పారిశ్రామిక విద్యాలయం) వెలసినవని, వాటినిఆమె తన కీర్తిస్థంభాలుగా నిలబెట్టుకొనిపోయారనిచెప్పారు. "శ్రీమతి కనకమ్మగారి శీవభావం ఒక త్యాగమహాభావం" అని వాడుకన్నారు శ్రీ గోపాలరెడ్డి.

సభాంతంలో దివంగతురాలైన ఆమహావ్యక్తి అత్యంతానికి మౌనప్రార్థన జరిగింది. —మా. వి.

(5 వ కాలం కొరవ)

వ్రాసిన ఉత్తరాన్ని ప్రస్తావించి, ఇది ఎం. ఎల్. పి. లు, ఎం. పి. లు రాజీనామా పెట్టవలసిన తరుణం కాదన్నారు శ్రీ గోపాలరెడ్డి.

తెలంగాణ నాయకత్వాన్ని చరిత్రాత్మకమైన, విప్లవపూరితమైన, అపూర్వమైన, అసమాన నాయకత్వంగా శ్లాఘిస్తూ; 17 ఏండ్లు ప్రయోగింపాడే, ప్రజామోడం పొందిన నాయకుడు ప్రపంచంలో మరొకరు లేరని; కలకత్తాలో వారి ఎన్నికవరకొకదానికి 10 లక్షలమంది విచ్చేళారని, అంతకుముందు స్పెషియల్ రోజులలో పెరింగులో 15 లక్షలమంది ప్రజలుపాల్గొన్నారు, ఏ ప్రపంచనాయకుడూ అంత పెద్దసభలో పువస్యనించలేదని, అలాంటి నాయకుడు రాజీనామాచేసి ప్రజల దగ్గరకు పొమ్మని ఏ పుణ్యక్షేత్రంలో బెహ్మోర్ అర్థం జేసుకోవాలని; లేనిపోని శంకలు, సంబేహలు పెట్టుకుని వ్యాఖ్యానిస్తుంటే దానివల్ల కాంగ్రెస్ పగిలి, తమకుగాని లాభంలేదనిచెప్పా, శ్రీ గోపాలరెడ్డి కాంగ్రెస్ వాదుల, వ్యవల మృదయాలతోన తన పువస్యప్రాన్ని ముగించారు.

నెల్లూరు రైల్వేస్టేషనలో ప్రజాసమద్రం మధ్య శ్రీ గోపాలరెడ్డి. (—ఫోటో: ఎలిరాజ్ స్టూడియో)

'పదవిపరిత్యాగసత్యాగ్రహ' శ్రీ గోపాలరెడ్డికి నెల్లూరులో అపూర్వస్వాగతం!

"కాంగ్రెస్ నేడు పుండవలసినంత ఆదర్శంగాలేదు. దాని పదును పోయింది. పదవి వ్యామోహం వచ్చింది. సేవాభావం, త్యాగభావం మరుగుపడి స్వార్థం, స్వార్థిమానం ముందుకు వచ్చినవి ఇది మంచిదిగాదు. కాంగ్రెస్ సంఘాలు దురుగుగా పనిజేయాలి కాంగ్రెస్ వాదులు అత్యపరిష్కారేమిటి. కాంగ్రెస్ ను బలపరచుకోకపోతే అది స్వీకరించిన బాధ్యతను ఎట్లా నిర్వర్తించడం? మన యింటిని నిరిదిద్దుకోకపోతే ప్రయోజనంలేదు. దానికి మా 12 మంది పదవి పరిత్యాగం ఈపట్నాత్రమేరా పువకరించగలిగితే తృప్తిపుంటుంది. మాకు నిరాశలేకుండా చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను" అని, అధికార పరిత్యాగానంతరం మొట్టమొదటగా 25 తేదీ సాయంత్రం నెల్లూరులో జరిగిన పెద్ద బహిరంగసభలో డాక్టరు వెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు కాంగ్రెస్ వాదులకు విజ్ఞప్తిచేశారు.

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు అనాది పువయం గ్రాండుబ్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్ లో హైదరాబాదునుండి నెల్లూరుకురాగా స్టేషన్ లో కనిపి ఎరుగునరిత స్వాగతం యివ్వబడింది. జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డి, శ్రీ వంగల్ల కోపండరామరెడ్డి, జిల్లా పరిషత్తు అధ్యక్షుడు శ్రీ నల్లవరెడ్డి చండ్రేశ్వరరెడ్డి మున్నగు వందలాది కాంగ్రెస్ అభిమానకోటి: శ్రీ ఎం. వి. రాజగోపాల్, ఎన్. పి. శ్రీ కృష్ణమూర్తి వగైరా అధికారవర్గం ఈ స్వాగత భార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. వందలాది పువ్వు పూలూ వారి కంఠాన్ని అలంకరించాయి. వెంటకగిరి రాజా రెండవ భూమాడు శ్రీ గోపాలకృష్ణ యాచేంద్రగారు గూడా శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారికి స్వాగతమిచ్చిన వారిలో ఉన్నారు.

బహిరంగ సభలోగూడా పెక్కుమంది వ్యక్తులు, అనేక సేవాసంస్థలు పూలమాలలతో శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారిని అపూర్వంగా వత్సరించారు. జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ సంజీవరెడ్డి శ్రీ గోపాలరెడ్డికి స్వాగతం చెప్పారు.

"మాకు - ప్రజలకు మధ్య అడ్డంగా పుండిన తెర తొలగిపోయింది" అని పారంభమైన శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారి పువస్వాగతం 65 నిమిషంపాటు పువ్విజరంగా సాగింది. కాంగ్రెస్ వాదులకు మేలుకొలుపుగా, కర్మకాండోభంగా ఆ పువస్వాగతం గంభీరంగా పుండినది. దీమదిటుకుమన్నా దిగుబడేంత దిక్కులుగా, అనర్థిత సభకు పోవలెన వెలదివనం చిన్నారు.

కాను 15½ సంవత్సరాలు మంత్రిగా నిక్షిపేరియల్ లో, 4½ సంవత్సరాలు పాచాగా రం లో గడపినానన్నారు. స్వార్థంను బహిష్కరించినవ్యక్తిమండి తన

42 ఏండ్ల రాజకీయజీవితంలో తాను కాంగ్రెస్ తల్లిబడిలో పెరిగానన్నారు. గతంలో గాంధీగారు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహంలో మొదటిజిల్లాపాల్గొనే అవ్వత్తం తనకుకలిగిందని, ఇప్పుడు క్రొత్తైన ఈ పదవి విరమణ సత్యాగ్రహంలోగూడా మొదటిజిల్లా అయిన 12 మందిలో ఒక య్యేభాగ్యం తనకువక్కడం సంతోషాన్ని కల్గిస్తున్నదన్నారు. 1937 లో తాను అనుకోనవ్వడు మద్రాసులో మంత్రివర్గం లభించినది, ఇప్పుడూ తాను అనుకోకుండానే పదవి విరమణ జరిగిందని శ్రీ గోపాలరెడ్డి గారన్నారు. తానేమీ సన్మానిగాదని, పదవంటే వైరాగ్యంలేదని, పదవి పోతున్నదని తెలుపునని, కాని ఒక పవిత్రమైన అవర్కంకోసం యిది జరిగిందని, దీనిదొక గౌరవంగా భావిస్తున్నానని శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు సగర్వంగా వాడుకన్నారు.

కష్టాలుపడినవ్యక్తి కాంగ్రెస్ క్రింద గిందని, కైక్కుపోయినవ్యక్తి కాంగ్రెస్ బలవదుటా వచ్చిందని; తాను గూడా మంత్రిగానుండా 1937, 1946, 1955 ఎన్నికలలో పోడిచేసినవ్యక్తులు అజంబ విషయం పొందారని; అదే 1953 లో ఆర్థికమంత్రిగా 'పడమడలుగా' ఎన్నికలలో పాల్గొనేసరికి, ఒక సామాన్యయువకుని చేత ఓడించబడినాననిచెప్పా - "మొన్న గూడా భయపడ్డాను, మంత్రిగానుండా పుంటి రైర్కంగాపుండేది. మంత్రిగా నండా రము చేరులేదుకావల్సి గెల్చానేమో! నేనే పోయిపుంటి ఏమిపుండేది? అధికారంలో లేనప్పుడు యివరిచేదా గెలువవచ్చు అది భారంలోపువ్వువ్వుడు యివరి లో నైదా కష్టమేనేదీ అనుభవమూర్త్యంగా కలిగింది" అని శ్రీ గోపాలరెడ్డి చెబుకన్నారు.

వ్యవస్థాన్ని సంపాదించినది, దానిని సంరక్షించవలసినబాధ్యత కాంగ్రెస్ వారి; 50,000 కోట్లరూపాయలు చెల్లిస్తేనేగాని ప్రజలదరిద్రంపోదని; 5 సత్యాగ్రహాలు జేసినకాంగ్రెస్ 5 ఎన్నికలలోనైనా గెలుపాలని, 5 వందవర్ష ప్రజాశిక్షలనైనా పూర్తిచేయాలని, అందువల్ల 1976 వరకు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంచేయాలని, లేకుంటే పరిత్రక ఆందోళనజేస్తుందని శ్రీ గోపాలరెడ్డి పువ్విచేశారు.

తన పదవి త్యాగమొక త్యాగంగాదని; గవర్నర్లను, ప్రధాన న్యాయమూర్తులను నియమించడంవంటి చేరీయ వ్యవహారాలన్నింటిని నిర్వహించే శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి పదవి వదలుకోవడం అనువమానమైనవిషయమని; వట్టాపి పేరసమయంలో, చార్కికి మహిష్టంగా వర్ణించినట్లు, రాముడు రాజ్యాన్ని గుడ్డు తగులుకున్న గడ్డివరకను తీసివేసినట్లు, శ్రీ శాస్త్రి పదవిపరిత్యాగంజేపారని అన్నారు. అట్లే మొరార్జీ చేశాయ్ అని; అ విరంగానే 7 కోట్ల జవాబు గల రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రియైన శ్రీ సి. వి. గువ్ త్యాగంనూడాదని శ్రీ గోపాలరెడ్డి అన్నారు. రాష్ట్రపరిత్యాగము, వనవాసము లేకుంటే రాముడు గూడా అందరి రాజులలో ఒకడయ్యేవాడని, అవసరమైనపుడు కాంగ్రెస్ గూడా అనిరంగా చేయగలదనుటకు తమ అధికార పరిత్యాగం నిదర్శనమని పువచారించారు. పూర్వం సత్యాగ్రహంచేసి, కాంగ్రెస్ పువస్థితిపతమయ్యదని; ఇప్పుడు అలాంటి సత్యాగ్రహంచేసి కైక్కుపోయే అవకాశంలేదని, అందువల్ల ఇప్పుడొక క్రొత్త సత్యాగ్రహాన్ని - పదవి పరిత్యాగ సత్యాగ్రహాన్ని - ప్రారంభించామని అన్నారు.

క్యాబినెట్ మంత్రి హోదాతోకంటే; సత్యాగ్రహగా వచ్చినపుడు మొన్న హైదరాబాదులోగాని, నెల్లూరులోగాని ప్రజాసమద్రం స్వాగతం లభించినదని చెప్పా, "ఇందులో మహాత్మలేదా?" అని శ్రీ గోపాలరెడ్డి ప్రశ్నించారు. కాంగ్రెసు పువస్థితిపదానికి అవసరమైతే, సంజీవరెడ్డి పండితాకు కోరితే తాను పాత్రమెంటు నత్త త్యాగికి నైతం రాకే నామా పెట్టడానికి తనకు అక్షేపంలేదన్నారు. పదవినిన్నిటికీ రాజీనామా యిచ్చి, కాంగ్రెస్ నే ప లో నిమిషము కాగలనని కానననవ్యక్తు శ్రీ మూర్తిరాజు తనకు

ENQUIRIES SOLICITED

Damodar Factory Envelopes, Files & Stationary of Superior Variety and other Stationery.

Machinery Paints & Chemicals Ltd., (M. P. C. Brand)

Chanda Paints (P. C. C. Brand)

Armstrong Smith Ltd., - Engineering Materials.

District Agents:

S. V. TRADERS,

17/195, Trunk Road (Up Stairs) Near Pogathota Post Office.

NELLORE.

ప్రకటన : 1920.
రెడ్డి అండ్ కో.,
 (REGD.)
 గోపాలపురం (తూ. గో. జిల్లా)
 బొల్లి - మే చా పొడ - మే చా మధ్యలు
 నమస్త చర్మ వ్యాపారం పుష్కర దిశ్య.
 కాస్త్రీయ ఆయుర్వేద వాడ్యములు
 లభించును. కేటాగు - నలహా ఉదితం.
దాంబి:- ట్రంపురోడ్డు-నెల్లూరు.

బందరు సబ్ కోర్టులో
 So 96 of 61, E. P. 226 of 61.
 మన్నె వెంకటరత్నం - డిక్టేటర్లు.
 (2) దిడియాల కోడిలింగం (3) యా సాం
 బడ అనే సాంబెవరాపు (వైసరైసంబెన)
 కోర్టుగార్డయూజ్ (3) సి. పీరవద్యూపు, అడ్వ
 కేటు - బందరు - 2, 3 జె. డిక్టేటర్లు.
 2, 3 J.D.Ra. కా. దిగవద్ స్థిరాస్థిని
 18-11-63 తేదీన ప్రైవేట్ కోర్టులో యాంము
 వేయబడును. కృష్ణా. డి. చల్లపల్లి నర్సిరి
 స్థిరాస్థిని యలా కా పుంబసాలపాలెం
 గ్రామంలో యన్నటువంటిన్ని 2, 3 J.
 D. Ra. యొక్క Joint family pro-
 perty అయియుండి, వారి సంపూర్ణ స్వా
 దీన హక్కు భక్తములలో పున్నటువంటిన్ని
 యా నెంబరు డిక్టేటర్లకింద జప్తు అయి
 వలెంకావలసివలెనుంటిన్ని, 2, 3 J. D.
 Ra. తాలూకా స్థిరాస్థి వివరము:-
 (1) రీ నర్సిరె 158/2 రు, 350 చాగ.
 స్థానములోయన్న తాటితలపాక స్థానము
 నకు హక్కులు:- [తా] వేమూరి దినవెంక
 య్యగారి గోడ [ర] జాయింటుజుకారు [వ]
 వేమూరి వెంకట్రామయ్యగారి హక్కులంద్రి
 [పు] వేమూరి వెంకట్రామయ్యగారి తేరి
 మాగాణి. యా హక్కుల మధ్యనైన 350
 చాగ. స్థానం. అందులోయన్న తాటితలపా
 కాకస్థానంలో 2, 3 J.D.Ra. తాలూకా
 స్థానంకుమారు కిమ్మరు రూ. 66/- లు.
 Upset Price Rs. 800/-
 No Encumbrances
 -టి. వి. కృష్ణారావు - అడ్వకేటు.
 రామచంద్రపురం డి. ము. కోర్టులో
 O.S. 91 of 57. E.P. 181 of 63.
 నలాది మాణిక్యం - వాది.
 నలాది సూర్యారావు వర్రా - ప్రతివాది.
 ప్రైవేటు డిక్టేటర్ల యా దిగవద్ పై
 డ్యూలు దా అలా అస్థిని ప్రైవేట్ కోర్టులో
 1-10-63 తేదీన యాంము జరిగెను.
 అస్థికిని:- తూర్పు గోదావరిజిల్లా,
 రామచంద్రపురం తా. ద్వా. రామ నలు
 డి. లో చేరిన నత్తవాడ గ్రామం తాలూకా
 పిరాయిలి వద్ద రివిజువా నర్సి
 నె. 178/3 రు పూరా య 1-60 ట్లు.
 నె. 174/1 రు పూరా య 0-52 ట్లు.
 నె. 162/5 రు పూరా య 0-79 ట్లు.
 -వెర్రా- య 2-91 ట్లు.
 దామిన్ని అందరి కలవకములునహా.
 -టి. వి. కృష్ణారావు,
 డిక్టేటర్లు ప్రిడరు.

తయారు డి. ము. కోర్టులో
 E.P. 125 of 62. So. 79 of 59.
 పెన్నెత్త వెంకటరత్నం - వాది.
 నారాయణరాజు - ప్రతివాది.
 అడబాల వర్రా - ప్రతివాది.
 వాదితలపాకావలెననెడతలపాకావలెననెడ
 యా నెంబరు వాది ప్రతివాదియొక్క
 స్థిరాస్థిని విక్రయమునకు మనవి చేసు
 బిన్నంబున విక్రయ పరకవన వరతులు
 నిర్ణయించుటకు 6-11-1963 తేదీ అయి
 యున్నది. ప్రతివాదిగల అడబాల ప్రై
 వేట్ కోర్టులో యిట్లు పగలు 11 గంటలకు
 తెలుపుకోవలయును.
 -కె. యాస్వరూపయ్యారాజు,
 అడ్వకేటు - తయారు.

జమీన్దార్లు
 నందవరం చందా రు. 10-00
 11 నెలలకు ,, 6-00
 అంతకు తక్కువకాలమునకు వందవది.

శివారెడ్డి పద్మాలు

రాష్ట్రపతి
 నితర దేశీయులకు నిజస్థ దీవనము
 గొప్ప పర్యవసము గోత్రమొకట
 మొదట మీకు మాకు, యిది పూర్వదార్శిక
 వదపుకొకటేదే ప్రస్తుతంలో.

పాతవారు మీరు వంతుకృత్యములు
 అన్నిగూడ తమకు అకలింపు
 మీకు నశ్యవల్ల! మేము చెప్పాల్సింది
 లేదు అర్థికం బాధగండి.

పొదుపు యువ్యముము
 యిదియుద్ధనమయము
 దొరకనముకుడు కలుపుగండి
 దూకుమారుమంతు చుడ్డక చెప్పారు?
 వట్టువిడుపులకు? వంతులయ్య!

కోపూరు సబ్ కెయి
 కోరినంతకొది కోపూరునట్లెల్ల,
 అడగినంత కూర అక్కడుండె
 పొలిసారు ప్రేమ జాలి జాపిస్తారు
 బంగలంబె బాగదువ్వతారు.

వెట్టుబావరాదు, నెదిరింపగరాదు,
 మచ్చుమందులల్లి మాగిసేసి
 తిండిగొడిచెల్లి తియ్యాలె అమాది
 ఎట్టుబట్టకొయపు ఎంతనులుపు!

ధిల్లప్రదర్శనము
 గుల్ల! సిగ్గు! మాస్కా, దీని యుద్ధకాలు
 పార్లమెంటువాటి పైకివోయ్య
 ధిల్ల యుద్ధముల్లి గల్లంతుకేకాయి
 ట్రయిలుపార్డు దీన ట్రయిలులేదు.

ఎంతమంది రాజులెల్ల యాదేశాన్ని
 పిలుకొని కొంతకాలమిర్ని
 యిష్టమైతెనకు, యాయంబరయింది?
 వనికీరారు ననుపు వగరవల్లు.

రానవర్షివారు రాష్ట్రపతి కవనంలో
 విందుజేసిపెట్టి సిద్ధాంతియ్య
 రైలుదాకవచ్చి పిలుంపె వండిల్లి!
 అంతకంపెమనకు అవ్వలేదను?

కమ్మనిన్ను ఏ. కె. కమ్మగంతులుబాది
 దాంగెగారి గొప్ప చాలుబాది
 ఎవరు కయవడి ఎందుకివరవన్న?
 రూకబర్లు పిలుముకలార!

చెదరిన చీకటి తెరలు' (కథ)
 దిరుగులాపివచ్చు పంపకాన్ని హరించి
 సాకవచ్చు తెనె సంగమించి
 ప్రైవేటుకి క్రొత్త పరవళ్లద్రొక్కింది
 రంగనాయకమ్మ రసన.

తెలుగుతల్లలార! తెరమాటు మోహాలు
 కాలమెల్లబుచ్చ పిలుగాదు,
 వరక బాటుమూల పడ ముట్టిపుంపె
 అడబాల, ప్రగతి అగిపాడి!

ఉప్పులపాడు (కొండపిసమితి)
 తప్పుక మమ్ముల రమ్మని
 పుప్పలపొచ్చింది బొలు పుర్రె మొత్తా
 దొప్పం ప్రాణము, పొలా
 అప్పట్లో పిలుతేక హాసరుగాలా!
 బదులుదెచ్చ మెయిను బడిబాదుకోవారి
 కొంపగండ పట్టు పూనకురుకా,
 ప్రస కమ్మనిన్ను వయలుమాడ్డతోపారు
 రెచ్చపాటు ప్రేము రెప్పులేమ!

వారం...వారం
 (3 వ శీత కాలం)
 ఎర్రదివడం ఇంకలోనే కోరలు పీసిన
 పాముకాటేడు. కామెడ్ ప్రవాతము ఉద్య
 మంపిడ, విశ్వాసాలపిడ, కార్మికమాల
 పిడ, నిధాంతాలపిడ, నివాదాలపిడ
 తీసినవిట్లు తల్లు కొని జయజయదండం
 కట్టమోయింది. ఊపిరి నల్లుకోవడమే
 గగనమైనది. కృష్ణస్వస్థానాన్ని తప్పించు
 కోవడం మహాయజ్ఞమైనది. ఇట్టి పరిస్థితు
 ల్లోనూ ఒక 'చైనా దింగ్' పిల్లలో పుండ
 నేవేస్తున్నది ప్రజలకు గల అభిప్రాయం
 పోలేదు.

అట్టి పరిస్థితులవడం అత్యంతవడం
 ప్రజల అవరణనుపొందే ఏదో ఒక కార్య
 ప్రమాన్ని తీసుకుని కాస్త కదలికగలిగింద
 దానికి విజ్ఞానబోధ్యమం పుట్టిం చ డం
 నహించు.

నెహ్రూ ప్రభుత్వపు మూల్యమును ఈ
 పార్టీ కర్కశగా ఎరుగుదు. అందువలననే
 దానికి విజ్ఞాన న చేసుకున్నది. ఇంకే
 ప్రభుత్వం ఈ దేశంలో వచ్చినా దీనిని
 కనికరించదు. ఆ కొత్తగా వచ్చింది దేశా
 నికి ఎక్కువగా ఉపకరిస్తుందా, లేదా
 అనేది వేరే విషయం. ఈ పార్టీకిమాత్రం
 నిర్లసిగ వుండదు.

దీనికి ఈనాడు రక్షకుడొకడే-కామెడ్
 కృష్ణ. అయిన ప్రావందికనికని మెచ్చే
 ప్రధానమంత్రి ప్రభుత్వాన్ని చెప్పితిని ఈ
 పార్టీ సంపాదించుకునేలా త మేమున్నది?
 నాజర్ వలే నెహ్రూ ఈపార్టీని అందరి
 వేయడం లేదేమని కొందరుంటున్నారు.
 దానికి కారణం ఒకటే. అణదండం నియంత
 లక్షణంగాని ప్రజాస్వామిక విధానంగాదు.
 ఈదేశ ఒకర్ని అణస్తారు, రేపేకొకర్ని
 అణస్తారు. ఎవరినైనా అణవడం తప్ప.
 అదరించబడినవాడు మాయబాటకమాడితే
 ప్రజలు దానిని గుర్తించి కాస్త చేతుడురు.

అంగ్లీనులో ఎర్రదిపార్టీకొక దినవత్రిక
 వున్నది. గొప్ప నాయకులున్నారు - లోక
 ప్రసిద్ధులు పిరు. కాని పరిణామాన్ని మనం
 ఎరుగుదుము.

రష్యాలో అణదండం అరంభిస్తే కడకే
 మైనది? ఇతరులను అణదండం బహిగానే
 తమలోకాము అణదుకోవడం ప్రారంభ
 మైనది.

నాజర్ సీమలో నజీద్ గాయద్ కావ
 డంతో అణదండం అగిందా? అరేబియాలో
 ఈ సీమకు ఈనాడు సిరియా, ఇరాక్
 సీమలు నమీవం కాకపోవడానికి అవ్యంత
 రం ఎందులోనుంచి వుట్టుక వచ్చింది?

మన పొరుగునవున్న పాక్ సీమలో
 జరిగే పెద్ద గందరగోళం కన్నటికి కారణ
 మేమిటి?
 అందువలన అణదే వద్దని మనం
 వినిపించడం న్యాయమే. మన ప్రధాన
 మంత్రి ప్రాణాదు గనక అణదండంనెవరినెవరి
 లేకుండానే కల్లోలం చేసేవారికి క్షేత్రం
 లేకుండా జేస్తున్నాడు.

కొమరావడకం చాలా బాగా అమలు
 జరుగుతున్నదని కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులన్నారు.
 నీవరాత్ నిర్ణయనం మొరార్జీ మహిమ అని
 బాంబేకుకూడదన్నారు. కాని మన ప్రధాన
 మంత్రికి కొన్నసంవత్సరములు కలిగినవి.
 పడవీ త్యాగంలో ఇంత ముందు పడక
 గోరవమైన తరువరికూడా మూకా రాజీ
 యాలు, మళ్ళీ అస్థానాలాకమందడానికి
 ఇతరుల పుణ్యాలంటాస్తే, బాగావరణం
 రుక్మిందన, తాత్కాలికమైన త్యాగోద్రేకం
 వల్ల అది విశేషంగా నిర్మలం కాజేదని
 అయినకు జోదించి. వెంటనే తన అభిప్రాయాలను
 పార్టీ నడంలో ప్రకటించారు. దీనిప్రకాశమేమవుతుందో గమనించవలసి
 యున్నది.

ప్రధానమంత్రి ఇంకొకమాటన్నాడు.
 ఇదివరకెన్నడూ అయిన ఇట్లా అనలేదు.

బరోపియన్ రాజీయ సాంప్రదాయాను
 సారం మనం దేశంలో కుడి, ఎడ మ
 బాగాలుగా దేశంకాని, కాంగ్రెస్ కాని విభా
 గంకావడం తప్ప - ఈ దేశంలో లేదాలు
 భూస్వామి-రైతుమధ్య, ప్యాక్షరీ యజ
 మాని - కార్మికుని మధ్య వున్నది - అని
 అయిన పట్టిచాడు.

అంతే? అదేదానిలో భూస్వామి-రైతు
 యజమానిమధ్య మొగ్గేవారెవరు దేశంలో
 లేరని, రైతు లేక కార్మికుని వక్షంవహించి
 వారికి సేవజేయడానికే అందరం నిర్ధంగా
 వున్నామని మనప్రధాని కాత్పర్యం.

ముగింపులో మన ప్రధాని తన ప్రసం
 గంలో ఇట్లాన్నాడు. 'మహాత్మాగాంధీ బోధ
 లను మనం ఎక్కువగా అనుసరించడం
 మనకు శ్రేయస్కరం.' ఈమాట వివేచికి
 జయప్రకాశ్ బోధననిగూర్చి గాంధీజీఅన్న
 మాటలు పుట్టికీ వస్తున్నవి. పాశ్చాత్యపు
 సోషలిజంలో జయప్రకాశ్ నిష్ణాతుడని
 అయిన వ్యాఖ్యానించెను. దానిని వివరంగా
 తెలుసుకోవలెనని అయిన కోరగా, మసాని
 (నాడియన్ పేరుమోసిన సోషలిస్టు) కొన్ని
 వంతుల గ్రంథాలకోసం సేవాగ్రాంవచ్చి,
 నిత్యం ఉదయం నడక న మయంలో
 వారంకోసాలలో తెలియజేసి వెళ్ళినాడు.

ఇంక జరిగినా, పాశ్చాత్య సోషలిజంపిడ
 గాంధీజీకి అదరం అడికంగా వుండెనుగాని,
 దానిని అయిన సంపూర్ణంగా అంగీకరిం
 లేదు. నెహ్రూ సోషలిజం పట్లకూడా మహా
 త్యుని వైఖరి అట్లేవుండెను.
 అనుభవంవ్వరా, ఈనాటికి నెహ్రూ
 పాశ్చాత్య సోషలిజం మనకు పనికిరాదని,
 మహాత్ముని బోధలకు నమీవంగా పోవ
 డమే శరణ్యమని తెలుసుకున్నాడు.

ఇండియా ప్రభుత్వం కాజేసిన తప్ప
 లను గుట్టనవ్వకుగా దిట్టకొనడలంది.
 నిర్బంధమైన పాదుపు విధానాన్ని, ఇంకా
 రవు ఉత్పత్తులనూ ప్రజలకు బాధ లేని
 విధంగా నవరిస్తుంది. (ఇది ఊహలో
 పడతూవుండగా, రెండు నవరించిన
 వని తెలిసింది-డె. డి.)

రైకో దిగిపోయేవరకు అకట్టి మన
 ప్రధాని నమర్చినక తప్పదు. తనకుటుం
 బంపైగల అవీరికి అరోవజలను రుజాపు
 చేయవలెననడం నవాబ్ చేతాడు రైకా.
 కాని, అ తడి స్థితిలోవుండే మంత్రి ఏ
 ప్రజాస్వామిక దేశంలోనైనా దిగిపోయి,
 అరోవజలు నిరాచారాలని తేలివనవన,
 ఇష్టమైతే తిరిగి పడవీవస్తాడు లేకుం
 టాడు.

ప్రాప్త్యామా ఏం కే కాడు? తప్ప
 కున్నాడు గౌరవంగా. అతనిపైవుండిన
 అనేక అరోవజలు అధారంలేనివని నేడు
 తేలింది. కాను చెప్పిన అబద్ధాన్ని లోగడ
 తానే ఒప్పుకున్నాడు. బనా, బాగ్రతగా
 అ తడి నడవడిని పరిశీలింది మొత్తాన
 నిర్బీడి అన్నారు. అదీ బ్రిటిష్ వద్దకి,
 మన పార్లమెంటుకి నమూనా బ్రిటిష్
 వారిదేగాని, అ మలు జరిగే వద్దకి
 తిన్నంగావున్నది!

లంచపు కేసులను పార్టీ పరిశీలన
 క మిటికి నివేదించడానికి నెహ్రూ నిర్ణ
 మైనాడు. కాని, అవరాధ పరిశోధకాల
 వారికప్పగించడం న్యాయం. రేపేకొక
 పార్టీ తనవారిని ఇట్లానే తన క మిటి ల
 ముందుపెట్టుకొని ప్రజల దృష్టి ముందరి
 కాపాడుతుంది. ఇది మంచి సాంప్రదాయం
 కాదు.

రేకలో ఏమవుతున్నది? మాజీ
 కమ్మనిన్ను విధానమంత్రి కమ్మనిజము
 నికు తిలోపకాచిచ్చి, రెండు తెం వ లు
 చేసుకుని, కాతలిక క్రయప్రవ వంకాలో
 నీవితజేపాన్ని గడవలించెను. అ మతం
 వదలి ఈ మతానికి వచ్చాడు.
 గోపాలా పార్లమెంటువనిసిడి 'చైనా
 నజ్జు' అర్థమేలే చేస్తున్నాడా? పార్ల

ఆదర్శ చందాదారు
 కావలితాలూకా బుడంగం
 యువజన సంఘం 'జమీన్దార్లు'
 తెప్పించుకుని, 1961లో రూ.2-65
 బాకీ అయింది. బొలుకు జవాబు
 లేదు. వత్రిక నిలిపేకాము. కాని,
 బాధ్యత తనదిగాకపోయినా,
 యిప్పుడు తిరుగా మేము అడగక
 పోయినా, అ సంఘంకో గతంలో
 తనకుండిన సంబంధాన్నిబట్టి శ్రీ
 పి. వి. రమణారెడ్డి (చందాయతీ
 అధ్యక్షుడు) మొన్న మా కార్యాల
 యాగివచ్చి, అదిచెలిందిపోయారు.
 పాతబాకీ రూ.2-65 లు వచ్చిందనే
 సంతోషంకంటే, అ యు వ కు ని
 ఆదర్శం మాకు అసందాన్ని కల్పిం
 చింది. ఆతనికి మాధన్యవాదములు.
 -మేనేజరు జ. రై.

అంక్షువిధించగా, ఇదేనందని తనరహస్య
 కార్మికమాన్ని కాను సాగిస్తున్నాడా?
 తమకనాకు ఇటువంటివిలో యింకొక
 ముఖ్యుడు మునిగివున్నాడా? ఇంకాలో
 పార్టీ కార్మికుని హక్కుమను తృడికరించి
 అనేకమంది నడవరిపి ఒక రాష్ట్రసంస్థ
 నెర్పరచినారా? ఇవన్నీ వుక్కాల్లా, నిజమా?
 సంగతి సందర్భాలు చూస్తూవుంటే,
 దాంగే ప్రభుకులకు పార్టీని వదిలేసి,
 చైనా లాపివారు రహస్యంగా తమ సంఘ
 ఉనను నిర్దంజేస్తున్నారా అనిపిస్తున్నది.
 నిజం నిలకడమీద తెలుస్తుంది.

సంబాద్రిపాద్ మాస్కా కెందుకు వెళ్లి
 నట్టు? భూపీష్ నవ్వతలె సంస్కరించండి
 రావటానికా? ఈయన పూర్తిగా దాంగేలో
 చేరితే చైనాలా నీకనడుము విరుగుతుంది.
 మన కాటగడ్డరాజగోపాలరావెంతుకు
 మాస్కా వెళ్ళినందుకు? అదియింది అంతం
 వరకు రష్యా మెచ్చే వద్దకి ఈతడు
 అనుసరిస్తున్నాడు గనక పెటాష్ వాక్యాలు
 వినిపించి, పుక్కాహాన్ని కలిగించి రష్యన్లు
 మీడ్కోలివడం నహించు.

ఇంకా ఎంతో కాగత్రతం తెరవెనక
 నడుస్తూ వున్నది. క్రమేపీ, కొంచెం
 కొంచెంగా లోకానికి తెలుస్తూవుంటుంది.

పాకవారి సరిహద్దు చర్చలు తాత్కాలి
 కంగా అగినా, ఇక దేశం నహించలేని
 స్థితివచ్చింది. దీనిదీనే, పాక్ ప్రభువులు
 కారక చేశాన్ని గిల్లి కయ్యానికిలాగి,
 విషమ పరిస్థితిని సృష్టిస్తున్నారు. దీని
 పరిణాన్ని వారు అనుభవించక తప్పదు.

బొకాలో ప్రాంతుకు కాము సాయ
 పడనందుకు వరిహరంగా ఇంకొకమాట
 లవల ఉన్నులు - సంవత్సరానికి - పుట్టి
 జేసే యంత్రాస్థానమెరికన్లు మనవిస్తారను.
 కారదాంతాలవలన అమెరికాలో విని
 యాగం కాకుండా మిగిలిన అనేకయంత్రా
 లను ఇండియా ఇదివరకు పొందివున్నదను.
 అట్లే దీనిని దానంగా అమెరికన్లు ఇచ్చేస్తా
 రను.

బొకాలో గొడవ అమెరికన్లను అమి
 తంగా బాధిస్తున్నది. రష్యా రంగంలోకిదిగి
 బొకాలోను పూర్తిచేస్తుందని వారికయం.
 అంతవని అరగకుండా ఇండియా కడక
 విభాళ ఇతరత్రా సాయపడవలెనని అమెరి
 కన్ల సంకల్పం.

అమెరికా ప్రజాస్వామికంలోగల
 రిక్కులు ఇట్టనేవుంటువి. వరుకుడిగల
 వారి కందరికీ ప్రభుత్వ సంకల్పంనవ్వదు.
 ప్రజలకు మనయందు ప్రత్యేకాభిమానం
 లేదు.
 ఇండియాకా ఇట్లయితే అయితే,
 అమెరికన్ల వైఖరి ఎట్లావుండుందో
 చూడండి.

మా మద్రాసు సిసివిలేజరి శాసన

మద్రాసులో డాక్టర్లు రాజారావు సంతాపసభ వివరాలు

డాక్టర్ గరికపాటి రాజారావు అధ్యక్షతన మద్రాసులోని గత సందర్భాల్లో తెలియ చేశాను. ఆయనపట్ల సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ, ఆయన కుటుంబానికి ఆర్థిక సహాయాన్ని చేయుటకు కుమారి జమున ప్రణబు విజ్ఞప్తి చేసింది. ఆమె కన్యసరుగా ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేయబడింది. సంద మూరి కారక రామారావును కోశాధికారిగా నియమించబడ్డారు. డా. రాజారావు నాటక కళకు-ముఖ్యంగా ఎమర్సన్ యొక్క సంస్థల అభివృద్ధికి ఎంతో కృషిచేశారు. కాబట్టి విశాలాంధ్రంలోని ఆమె యూర్ నాటక సంస్థలవారుగాని, మరెవరైనా కాని, డాక్టర్ రాజారావు కుటుంబ సభ్యుల యాభ్యుదయ వందలకొద్దీ శ్రీ యశ. డి. రామారావు, 68 బజార్లాలోడ్లు, మద్రాసు-17 కు వందలవందలకొద్దీ జమున వ్యతిరేక ప్రకటనచేసింది.

సినిమా రంగానికివచ్చి ఎంతగా దిగజారి పోయినామా అనిపించింది.

“రాజారావుగారు కళాకారులు. మేముకానటమలం. సినిమాలో చేరినటనను వృత్తిగా మేము స్వీకరించాం. మేము కళాకారులంకాదు. కళాకారులమని మేము చెప్పుకోకుండా ఆత్మవందనే. రాజారావుగారు నిజమైన కళాకారుడు. కళ కోసమే ఆయన జీవించారు. కాని యిప్పుడు యీ వేదికపైన ఆయనను గురించి వింటున్నప్పుడు నాకు ఎన్నో క్రొత్త విషయాలు తెలుసుకుంటున్నాను. ఆయన నిర్మాతగా చెబుతినీ, యిక్కడకు వేషాలకోసం వచ్చారని యిప్పుడు తెలిసింది. ఆయనపట్ల ఎంతోమంది సినిమాలోకి ప్రవేశించారని అంటున్నారు. ఆయన, ఆయన కుటుంబమూ యంతకాలంగా ఆర్థిక బాధలు అనుభవించినట్లు, ఆయనపట్ల మేలు పొందినవారంతా వింటున్నట్లు? ఆయన వేషాలకోసం తిరుగుతున్నారని నాకు ఏ మాత్రం తెలిసిదా, నావిక్యర్లోనే అవకాశం యిచ్చివుంటేవాడిని. అటువంటి కళా

నెల్లూరు-విశ్వభారతి కళామందిర్

ఈనెల 29 తేది ఆకాశవాణి విజయవాడ కేంద్రంనుండి ప్రసారంకానున్న 'విశ్వభారతి' వటీనటవర్గం. ఎడమనుండి కుడికి వరుసగా ఎ.కా. ఎన్. ఆచారి, సి.హెచ్. శంకర్ శర్మ, మజ, నామల్ల రమణయ్య, గ్రీన్లూరు సోపాలరావు, పుష్పలత, పి. రామసుబ్బారెడ్డి, బి. శంకర్ శర్మ.

ఈ ప్రకటన అనంతరం-మొన్న 17 తేది సాయంత్రం విజయ గా రైన్స్ లో సంతాపసభను ఏర్పాటుచేశారు. ఆ సాటి సభకు శ్రీ డి. యశ. రెడ్డి అధ్యక్షత

గారినిగురించి యంతకుముందు అందరూ చెప్పినవిషయాలు విన్నతర్వాత ఆయన చాలాగొప్పవాడని తెలిసింది. నేనూ ఆయన 'వాప్టిలియన్లలో' నటించాను. మొదటి సారి ఆయన నన్ను కలుసుకోగానే అమాంతంగా కౌగలించుకున్నారు. ఎందుకో అప్పుడు తెలియలేదు. ఇప్పుడు తెలిసింది. ఆయన నాకుకళాకారుడు.

తర్వాత, చైరెక్టరు సుబ్రహ్మణ్యం, రాజారావుల బంధువంశంలో నేను అంగీకరించక తప్పలేదు. అప్పుడే ఆయన అలిలాష ఒక్కపేషంటేడి. అలిలాషారత నాటిక నాటక పోటీలను మద్రాసులో జరిపి, వేళం మొత్తంమీదనున్న కళాకారులందరినీ సమావేశపరచి, ఒకరి బాలెంట్ను మరొకరు తెలుసుకొనే అవకాశాన్ని కల్పించా

తిరుపతి డి.ఎం. కోర్టులో O.S. 16 of 60 E.P. 106 of 63. వందలకొద్దీ అన్ ఫిరుమల -వాడి. అర్. కుప్పస్వామి - వ్యతిరేక. పై నెంబరులోని వ్యతిరేకానికి బాధ్యత వడివ క్లింట్ మెయ్యాల దాఖలా యింటిని కోర్టువారు యాలమునకుగాను 30-10-63 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. సదరు వేలంలో పాడవలచుకొన్నవారు వాయిదా కోట వగలు 11 గంటలకు పై కోర్టువద్ద హాజరై పాడుకోవచ్చును.

పెద్దాబావి వివరం:- రిజూరుజిల్లా, కందగిరి తాలూకా తిరుపతి ఉపజిల్లా అరివిలిలోని: [తా] కోర్టుకు తిరుమల తిరుపతి (Via) గవర్నమెంటు హాస్పిటల్ [డి] పోస్టు to తిరుమల [వ] పోస్టు to తిరుమల [వ] కోర్టు ఫం బోల్ గేట్ to పోస్టు యీ మధ్య యింటి నె. 1 రు యిల్లు ము, యిందుకు సంబంధించిన తలుపులు, ద్వారాభవన ములు, వాస్తు, వాల్చిదినహా. కోర్టువారిమింపు రూ. 1000/- లు. -ఓ. రాధాకృష్ణయ్య, అద్యక్షులు.

“మహాత్ముడు మహాత్ముడుగానే మరణించారుగాని

మంత్రిగా మరణించలేదు”

-శ్రీ ఎ.కా. టి. రామారావు

వహించారు. వేదికపై శ్రీయుతులు అక్కినేని నాగేశ్వరరావు, ఎ.కా.టి. రామారావు, ఎం. ఆర్. రాధ, అర్. నాగేంద్రరావు ఆసీనులైవారు. సభా ప్రారంభానికి ముందుగా, డాక్టర్ రాజారావుగారి అత్యుత్తమ రెండు నిమిషాలు సభకులంతా మోసంబాల్యాలని కోరగా అందరూ లేచి నిలబడి మోసముచేసారు. తదనంతరం ప్రార్థన జరుగగా, కోగంటి గోపాలకృష్ణ రాజారావుగారినిగురించి వ్రాసిన గేయాన్ని అలంపించారు. మిక్కిలి నేని రాధాకృష్ణ మూర్తి రాజారావుగారి జీవిత చరిత్రను చెప్పారు.

కారునికి ప్రతికేంద్రంగా మనం ఏమీ సహాయము చేయలేకపోయామే అని యిప్పుడు బాధపడుతున్నాం. కళాకారుడు కళాకారుడుగానే మరణించవచ్చు. కీర్తిప్రతిష్టల కోపాటు భవాన్ని కూడా పంపాదించాలనే నియమంలేదు. మహాత్ముడు మహాత్ముడుగానే మరణించారుగాని, మంత్రివదనని పొంది మరణించలేదు అనేవిషయాన్ని మనం గుర్తుంచుకోవాలి” అని అంటూ, “ఈరోజే ఒక విధితమైన విషయం జరిగింది. గుంటూరు జిల్లా రిలకలూరి పేట నుండి ఒక నాటకసంఘంవారు రూ. 200 లను రాజారావుగారి కుటుంబసహాయార్థం నాపేర వంపారు. దీన్నిబట్టిదాస్తే రాజారావుగారినిగురించి మనకన్నా ప్రణబే యిప్పుడు తెలుసుకునిపొందినాడు. ఆయన సమగ్రించి మనకు తెలిసినది చాలా తక్కువ” అని, ఆ రెండువందలరూపాయలను వేదికపైనున్న జమునకు అందించారు.

అత్యంత గేయం

రామారావుగారి అనంతరం శ్రీ జగ్గయ్య రాజారావుగారినిగురించి అద్భుత అత్యంత రచించిన గేయాన్ని బావయ్య కృంగా చదివారు. అర్థాంతం అందరి ఉవస్వాసాలు ఒక ఎత్తు అయితే, అత్యంత కలగించి వెలువడిన ఆ గేయమూ, కాని ఓ అమృతగా జగ్గయ్య పాడినంతటి అమోఘంగావుంది! ఆయన కడుపుకున్నంతసేపూ, అత్యంత బోధించి అర్థమై, సభకుల స్వేచ్ఛాలు సజలమౌరితానైవాయి.

ఎం. ఆర్. రాధ

కుటుంబంలోని బాధలనుగూర్చి చెప్పనూడదు

తదుపరి తదుకనకుటుంబం. ఆర్. రాధ ప్రసంగిస్తూ “డాక్టర్ రాజారావు

నేను ఆయనమాదిరిగానే నాటకరంగంలో వుండేదన్నాను. ఐదేళ్ళా ఈజిప్షియన్లోనే ఆయననన్నానాడు కౌగలించుకొనివుంటారు. మిక్కిలినేనిగారు మాట్లాడుతూ రాజారావు కుటుంబం అర్థికంగా చాలా బాధపడుతున్నారని చెప్పారు. ఒక కళాకారుని గురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు, ఆయన కుటుంబంలోని బాధలనుగురించి యిక్కడ చెప్పనూడదు. ఇట్లా చెప్పినందువల్ల, ఆ మాటలు విన్నతర్వాత ఎవరూ కళాసేవ చేద్దామని ఉత్సాహం చూపరు. ఒక కళాకారుని కుటుంబసహాయార్థం యాచిథంగా నడలుచేసి విరాళాలు సేకరించటంమంచిదిగాదు. ఏదో నేనూ, నాగేశ్వరరావు, రామారావు, జగ్గయ్య, జమున, నాగయ్య లాంటి వదిమందిదగ్గర వ నూలు చేసి ఆ కుటుంబానికి రూపంగా సహాయం చేస్తే మర్యాదగా వుంటుంది. లేకపోతే, కళాకారుల జీవితాలు యంత వారుణమా అని అందరికీ కలయేస్తుంది” అన్నారాయన.

నాగేంద్రరావు

అఖిలభారత పోటీలను ఏర్పాటు చేయండి

తెలుగు, తమిళ, కన్నడ ద్విత్వర్యాత, దర్శకుడు, చతురు శ్రీ అర్. నాగేంద్రరావు ప్రసంగిస్తూ “డాక్టర్ రాజారావు గారికి నాకున్న పరిచయం బాలాతక్కువ. కాని ఒకరోజునే ఆయనను చైరెక్టరు జె. సుబ్రహ్మణ్యంగారింట్లో కలుసుకున్నాను. ఆయనకు రంగభూమి అంటే ప్రాణం అని అనాడు తెలిసింది. ఇంకెవరూ ఏదీల్పు షియట్ అసోసియేషను నన్ను అధ్యక్షుడుగా వుండవలసిందని ఆయన కోరారు అనాడు. కాని ఘనవిషయాల్లో కలదుర్వలం చేసి కని నేను వాదన్నాను.

అని ఆయన అలిలాషగా వుండేది. ఆ ప్రయత్నం యంతవరకూ సరవేరలేదు. కాబట్టి యీ సంతాపసభను ఏర్పాటుచేసిన కమిటీవారు, అఖిలభారత నాటిక నాటక పోటీలను ఏర్పాటుచేస్తే, ఆయన వాంఛ ఈజిప్షియన్లకుంది” అన్నారు.

జమున

25వేల విరాళం

సభకులకు, తదితరులకు కృతజ్ఞతాని వందలకొద్దీ జమున యిలాఅన్నది. “నేను యిప్పటికి 78 చిత్రాల్లో నటించాను. నా చూరు చిత్రాలు షూటికాగానే, నన్ను ఈ పరిశ్రమకు పరిచయంచేసిన రాజారావుగారికి కృతజ్ఞతను ఈ వేదికపైనే తెలియజేసుకొని, ఆయన్ను సన్మానించాలనుకున్నాను. కాని దురదృష్టవశాత్తు నేను యీ సంతాపసభ సేర్పాటు చేయవలసివచ్చింది. రాజారావు గారిని గురించి ఏం మాట్లాడాలన్నా నాకి వరిస్థితిలో మాటరావడంలేదు. ఆయన ప్రతి కుండగానే, ఆయన ఆర్థిక బాధలను గ్రహించి భవనహాయం చేద్దామనే ఉద్దేశ్యంతో ఎప్పుడొకటిగా ‘వాగానే ఉన్నా నమ్మా’ అనేవారు. ఒకరికి యిప్పుడుమేగాని, పుట్టుకోమనేది ఆయన జీవితంలో లేదు. అప్పటికే ఆయన బాల్యకు రహస్యంగాయిద్దామన్నా, అమెకూడా ఆయనకు తగిన యిల్లాళే! ఈ విషయమైనా యిప్పుడు మీకు చెప్పేదాన్నికాదు. రామారావుగారు అన్నారు - రాజారావుగారివల్ల వృద్ధిలోకి వచ్చినవారంతా ఆయనజీవితంగా తోడ్పడ్డారూ అని. వారివల్ల వృద్ధిలోకి వచ్చిన వారిలో నేనూ ఒకవాణ్ణికాబట్టి ఆనలు దీవ్యయం చేప్పవలసివచ్చింది” ఈ స్థితిలో రామారావుగారు లేచి “మీరేం చేశారు? అయిదు రూపాయలిచ్చారా? పది చూపాయలిచ్చారా? అనికాదు చేసన్నది. వారి విలువను రూపాయలు పైవలతో భక్త్యభివ్యక్తికాదు. వారికి వాలకరంగమందు, సినిమాలయందు అలిలాషవున్నది. -కోరవ 10 వ పేజీలో-

నాగేశ్వరరావు

అక్కినేని నాగేశ్వరరావు ప్రసంగిస్తూ, “డాక్టర్ రాజారావుగారికి నాహావరిచయం బాలాతక్కువ. వారు నాతో ఎదితంబోనూ చేదించలేదు. కాని వారిని గురించి మిత్రులు చెప్తుండగా నేను విన్నాను. ఆయన నాటకకళా విపాసి, కళాకారుడు. కళకోసమే ఆయన జీవించారు. చైరెక్టరువృత్తిలోనూ ‘మానవసేవే మాధవసేవ’ అనేట్లుగా చేశాడు. మనిషి మనిషిగా జీవించటంలోనే జీవిత సార్థ్యం ఉంది” అన్నారు.

రామారావు

ఆయనపట్ల మేలుపొందిన వారేందేస్తున్నట్లు?

తదనంతరం ఎన్. డి. రామారావుగారు ఉద్వికంగా ప్రసంగించారు. “రాజారావు గారికి నాకు పరిచయం బాలాతక్కువ. మేముద్దరమూ యీ మధ్యనే ‘వాప్టిలియన్ల’ టెట్లో కలుసుకున్నాం. ఆ ద్విత్వంలో నేను రంగారాయలు వేషం వేస్తున్నాను. రాజారావుగారు అప్పున్న వేషంవేస్తున్నారు. పోలీసు పోలీసుకుమార్తె సున్ను పట్టదీలో మేము నాటకరంగాన్ని గురించి ఎన్నో విషయాలు దర్శించుచున్నాం. ఆయనతో మాట్లాడుతున్నంతసేపూ, మేము, నాటకరంగంలోంచి యీ

పనిలో ఉత్సాహానికి రవి కాఫీ త్రాగండి

ప్రీవామ్యతం ఆరోగ్యానికి బలంగా ఆయుర్వేదాశ్రమం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ మద్రాసు-17

బోడవరం డి.ఎం. కోర్టులో

విశాఖపట్నం D. M. C. File

So. 774 of 61, E. P. 834 of 62. కోర్టులో రామనాయుడు - వాది.

యాద్రే చేయబడుచున్నది - మృతదేహము. ఈ నెలనందులో మృతదేహము తా. ౨౪ వరం నెం. ౬, పొడుగుపొడవు గ్రా. మము లోని నెం. 391 చు వట్టా దా అలా నర్సే నె 82/1 చు గల 1-వలూకులో (1) స్థలం య 0-16 స్థ (2) స్థలం వట్టా నె 390 చులో నర్సే నె 82/3 చులో య 0-01 స్థ. వెరవ: 2 స్థలములునైన వెళ్ళుల జగన్నాథం పేర 1-వ ప్రతివాది తగ్గడి అప్పన్న 29-4-59 తేదిన రూ. 850/- బితు వ్యాయించియిచ్చిన స్వాధీనం తన తా. పత్రం నాకిరిపడి రూ. 300/- లు మదింపుతోనూ. 2-వలూకు డి.ఎం. గ్యామంలోని [తా-చ] 3 గలూలు, [పు-చ] 15 గలూలు కొలలగల తాదియూ మం మిద్దియల్లు రూ. 100/- లు మదింపు తోనూ పై కోర్టువారి యెదుట 7-10-63 తేదిన వగల 11 గలం లగాయతు, సా. 6 గలంల వరకు యాలము చేయబడును. వివరములు కావలసినచో వాది అధ్యక్షులు గారి అఫీసులో తెలుసుకోవవచ్చును.

—యంధా మంతురరామారావు, వాది అధ్యక్షులు.

నూజివీడు డి.ఎం. కోర్టులో

So. 346 of 62, E. P. 381 of 62. గొడవపాటి వెంకటసుబ్బయ్య - డి. హా.

(1) గరిశెట్టి అంబాల (2) యా చంప్రయ్య (3) యా కాన్సరరావు - డి. వెట్టెర్లు యా దిగువ వుడుకరించిన స్థలాన్ని పై కోర్టువారివలన 14-10-1963 తేదిన వగల 11 గలం లగాయతు వేంకటసు. కృష్ణా డి. గన్నవరం నలుదిక్పూరు వారి యలాకా పొట్టివాడు గ్రామములోని J.D.B. తా. వేంకటయ్య అప్పిదివరం: పాత నర్సే నెం. 320/16-చు రు. R. S. నె. 862/1 చులో య 2-74 స్థలో వడిల భాగంలో మధ్య య 0-11 స్థు చేరి యిక్క స్థలముకు హక్కులు: [తా] తోన్నా తోత నం, వేమారెడ్డి నువ్వా రావు, తోన్నా నువ్వా రావు వద్దరాచితులు [చ] ప్రామ కుండుకు వచ్చేదాని [చ] గోవాక వెంకట రత్నం వద్దరాచితులు [పు] వందాచితి జూరు. ఈ హక్కుల మధ్యనైన య 0-11 స్థంట్లు చేరి యిక్కస్థలం. నవకు స్థలంలో యున్న తాదియాలకు దాటుగల మాలముల యిల్లున్నా, నవకు యింటికి అమర్చబడి యున్న యావత్తు కలసినామానునచో.

వాది కిమ్మకు రూ. 100/- లు కోర్టువారికిమ్మకు రూ. 150/- లు. —మొవ్వ మామంతురరావు నాదరి, డి. హా. అధ్యక్షులు.

జీవన స్వప్నం

సీతాలక్ష్మి, తన భర్త రఘు కోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చున్నది. రాత్రి తొమ్మిది వావచ్చినా యింకా రఘు యింటికి రాలేదు.

ఉద్యోగంలో ప్రమాదమమీద మూడు నెలలక్రితం, రఘుకు హైదరాబాదు జిల్లీ అయింది. రఘు ఎప్పుడూ ఉదయం వదిలి అఫీసుకు బయలుదేరేవాడు. సాయంకాలం బస్సువ్వరకం తా యింటికి చేరుకునేవాడు. ఉదయం అఫీసుకు వెళ్ళేటప్పుడు సీతాలక్ష్మి వసలక్ష్మిలా ఎదురు వచ్చేది. అమెను కొలికిలోకి తీసుకొని మృదువుగా ముద్దుపెట్టి వెళ్ళేవాడు. సాయంకాలం, తన కోసం అందంగా అలంకరించుకొని ఎదురు చూస్తూవున్న సీతాలక్ష్మిని అప్పాయంగా మృదయానికి అరుముకొని, అఫీసులో కష్టాన్నంతా మరచేవాడు. తనను మించిన అదృష్టవంతురాలు ఈ ప్రేమ ప్రపంచంలో లేదని సీతాలక్ష్మి మునిసిపోయేది.

ఆ మదురాతిమధురమైన రోజులు వున్నట్టుండి మాయమయ్యాయి. నెలరోజులనుంచి రఘు ఉదయం ఎగుమిడి గంటలకి అఫీసుకు పోతున్నాడు. రాత్రి తొమ్మిదివాదిన తర్వాత గాని యింటికి రావటంలేదు.

రఘు, సీతాలక్ష్మిని తొలిసారిలో ప్రేమించాడు. వారిద్దరికీ వివాహమై రెండు సంవత్సరాలైంది. పెండ్లివాళ్ళముందు ఆరు మాసాలు వారిద్దరూ స్నేహితులుగా మెలి గారు. ఆ ఆరుమాసాల స్నేహితులలో, రఘు, సీతాలక్ష్మిని అరాధ్య చేపకగా చూచేవాడు. అంది అందని వున్నకోసం ఆరాటపడినట్టుగా, అప్రేక్ష చూపేవాడు. సీతాలక్ష్మిని చూడనిక్షణం, విషమక్షణం అనుకునేవాడు. అప్పటికి అతనికి పూర్తి స్వాధీనం వాలేదు కాబట్టి అంత అమూల్యమైన అప్పాయతను, అనురాగాన్ని, సీతాలక్ష్మి అప్పుడు పొందగలిగింది. వివాహమైన తర్వాత తాను పూర్తి అధీనంలోకి వచ్చింది కాబట్టి, అనురాగం వాస్తవగింది. వివాహ బంధంలోవడి మగవారి పూర్తి అధీనంలోకి పోతుండా ఒక స్నేహితుల తోనె మగవారిని జీవితాంతంనరకు వట్టుక రాగలిగితే, అడవారిని అమూల్య కానుకగా చూసుకుంటారని - సీతాలక్ష్మి అప్పుడప్పుడూ అనుకుంటూ వుండేది.

వారికి అనుకొని రఘుకోసం ఎదురు చూస్తూవుంది. రాత్రి వదిగంటలకు రఘు వచ్చాడు. సీతాలక్ష్మి చూపులు అలోచనలో, ఎక్కడో భాస్వంలోకి చూడసాగాయి. రఘు రాకగమనించనలేదు. రఘు చర్చ రకువచ్చి 'సీతా!' - అన్నాడు.

ఉలిక్కిపడింది సీతాలక్ష్మి. తంపాల్పాడుంది. అమెను తనవైపు లాక్కంటూ అమె ముఖం ప్రకటాడు. బరువైన అమె కన్నులు నగం మూతపడ్డాయి. కనుకొల కుట్టించి కన్నులుకారాయి. దీపకాంతి అమె ముఖంమీదవడి బంగారు రంగులా మెరిసి పోతూవుంది. అమె మృదయం అవ్యక్తంగా ద్వనించింది. అమెను తీసుకొని లోపలికి పోయాడు రఘు.

కోణాలైన తర్వాత, రఘు తనగదిలో మెనుపాల్పాడు. సీతాలక్ష్మి రఘుప్రక్కనే కూర్చుంది. దక్షిణానగారి కిటిలోనుంచి దల్లగా చీకావుంది.

'నిమిందీ! యిదివరకంతా మీరు వది గంటలకు అఫీసుకువెళ్ళి, బస్సువ్వరకం తా యింటికి వచ్చేదాడుకదా, యిప్పుడు యింత ప్రాప్తపోయిమిందేమిందీ' - అని మృదువుగా అడిగింది సీతాలక్ష్మి.

'అఫీసులో వది పెరిగి పోయింది. కోర్టు ప్రమాదమమీదవచ్చిన ఉద్యోగం కదా. కష్టపడి వదియ్యకపోతే, మరలా ప్రమాదమమీద వచ్చి తగిలుతుంది.' - అన్నాడు రఘు.

'ఎందుకడుగుతున్నానంటే - యింత ప్రాప్తపోయేవరకు నేను ఒంటరిగా వుండలేకున్నాను. అంత వనిగావుంటే ఆ కాగితాలు, జవాబువగ్గర యింటికి తెప్పించుకొని యిక్కడే కూర్చుని వ్రాసుకోవడమే' - అని అన్నది.

'అలోచిస్తాను ని ప్రవస్తూ వుంది. వండుకో' - అన్నాడు. సీతాలక్ష్మి దీపం ఆర్చి, వండుకొంది.

తర్వాత గూడా రఘు అఫీసునుంచి ఆలస్యంగానే వస్తున్నాడు. కష్టపడి వుద్యోగం చేస్తూవున్నప్పుడు భర్తను పూరకే వది గింతకూడదనుకుంది, సీతాలక్ష్మి.

వారంరోజులకర్వాత, తాను క్లాంపు వెళ్తున్నానని, రెండురోజులురాదని చెప్పి,

కథ *** శ్రీ ద్రిక్షలూరు గోపాలరావు

యింటినుంచి బయలుదేరి వెళ్ళాడు రఘు. ఈ రెండురోజులు ఎలా గడవలమో సీతాలక్ష్మికి తోచలేదు. అప్పటికి ఏదో ఒక వృత్తకం వదువుకుంటూ కూర్చుంది.

రెండురోజులు అమెక కష్టంగా గడచి పోయాయి. రెండవరోజు సాయంకాలం అమెకేమీ తోచలేదు. మనస్సు చాలా దీచా మిగావుంది. సినిమానైనా వెళ్ళామని బయలుదేరింది. ప్రక్కవీధిలోనే సినిమాహాలుంది. తాను వెళ్ళేటప్పుటికి అది ప్రారంభించారు. పాల్కనీలో ఎక్కువవనం లేదు. తానువెళ్ళి ఒకమూలగా కూర్చుంది. సినిమా చూస్తూ వున్నా, అమె మనస్సు కలతగావుంది. 'ఎంటరవలో'లో లైట్లు వెళారు. తనకు ముందు సినిమాలోనే యిద్దరు కూర్చుని వున్నారు. వార్తా భర్తలుగా వున్నారు. రఘువుంటే తనతో ఆ విధంగా కూర్చునే వాడుకదా అనుకుంది. వారిద్దరూ ఎంత అదృష్టంగావున్నారోకదా అనుకున్నది.

వారిని కాస్త పరికిందిచూచింది. అతను రఘు. అమె ఎవరో తెలియలేదు. తనరఘు క్లాంపుకు వెళ్తున్నాడు. యిక్కడెదురుతున్నాడు. తనకళ్ళను తాను నవ్వుతేక పోయింది సీతాలక్ష్మి. మరలా పరికింది చూచింది. అతను తప్పకుండా రఘు! తల తిరిగిపోయింది సీతాలక్ష్మికి. మెల్లగాలేచి యింటికి వెళ్ళిపోయింది.

రఘు - రోజూ అలస్యంగా ఎందుకు యింటికి వస్తూవుండేది యిప్పుడు ఆర్థమైంది సీతాలక్ష్మికి. క్లాంపుకు వెళ్తున్నా చెప్పి ఎవరితోనో యిక్కడే పోయి కాళం గడుపుతున్నాడు. తనకు జరిగే ఈ అన్యాయాన్ని ఎవరికి చెప్ప కోవాలో అమెకు అర్థంకాలేదు. తన దాంపత్యంలో ఎలాంటి అమాతమూ జరగదనుకున్నది. అనంతవ మనుకున్న విషయం సంభవించింది. తన భర్తకు తాను తగిన శుభా, బోధా అనుకుంది. కాని-ఈనాడు కానొక పీడగాను, నీలినిడగాను తయారయ్యాననుకుంది. తనభర్త మనో వినిోచాలతోది కలసి మెలసి పెనవేసుకపోయిన దక్షిణ జన్మ తనది, అనుకున్నది. కాని ప్రేమ వివాహంకష్టమే పొజుత్యం కిందింది.

సినిమాలోలో రఘుప్రక్కన కూర్చుని వున్నది - వాళ్ళ అఫీసు లో లైట్లు, నవ్వుగా, పొడుగు, లైలానదీరతో చూడ పొనికి నాణ్యంగానే వుంటుంది. కాని, సీతాలక్ష్మివంటి అంత మై సదన మాత్రం చెప్పలేం.

సీతాలక్ష్మి యింటికి వెళ్ళింది. అమె మనస్సులో వున్ననరేగివట్టయింది. రఘు

జంటికి రాగానే అడిగేస్తామనుకుంది. కాని అలా అడగటం భర్త మృదయాన్ని కష్ట పెట్టడమవుతుందని ఆశ్రయత్నం మానుకుంది. తాను ఒక సాధారణ స్త్రీ. జబ్బుదిట్టం కంటూ యింట్లోవడివుండే స్త్రీ. అందువల్ల రఘుకు తనమీద ప్రేమ తగ్గిపోయిందేమో ననుకుంది. వరివరి విద్రా-లా ఆమెమనస్సు రోదించింది.

బరువైన మృదయంతో గదిలోకివెళ్ళింది. దిక్కిని దీకటి అమెను కొగిలించుకుంది. అతో హాయి అనిపించింది. లైటు వెయ్యకుండానే మంచమీద పడిపోయింది, సీతాలక్ష్మి. భర్త అవరణ పోగొట్టుకున్న స్త్రీ, భర్తను పోగొట్టుకున్న విధవరాణికన్నా అధమము. అలాంటి స్త్రీ బ్రతకటంకంటే దావటమే మేలనిపించింది సీతాలక్ష్మికి. అనిర్వచనీయమైన నిస్సృహ అమె మనస్సును దట్టమైన నిరాశతో అడిమిపట్టివట్టయింది. మృదయంలో వాధ బయలుదేరింది. తన శరీరమంతా ఒక్కచూరి కళ్ళనమండి అరిపోయివట్టయింది. తనలోని వచిక ప్రేమను ప్రమాణంగా చేసుకొని తనభర్తకు తాను యింత సంపూర్ణ రూపంలో స్వేకరించలేననుకుంది. రఘుతో గడిపిన ఆరునెలల గాధమైన స్నేహ జీవితమూ, రెండు సంవత్సరాల దాంపత్య జీవితమూ ఒక నుఅన్యత్నంగా తోచింది, అక్షణంలో సీతాలక్ష్మికి.... ప్రపంచం అవలగట్టిన ఏదో భదధ్వని వినిపించినట్టుయింది. అక్కడకు తాను పోతున్నట్టుయింది.

పున్నట్టుండి పెద్దగాలిచీచింది. రేకులు రేకులుగా ఆకాశం నిండుగా దిక్కుదిన్న ముల్లులున్నాయి. వీధినకాలికి, ఆకాశం పువ్వులా తనరేకులను ముడుచుకున్నది. ఆకాశమంతా ఒకే కారుమట్టులాఅయింది. గాలితోవాన. వానతో పురుములు, మెరుములు. ప్రకృతి క్షణంలో దిండరవందలైంది. ఆవర్ణంలో తడుస్తూ నేరస్తుడిలా యింటికి వచ్చాడు రఘు! లోపలికి వెళ్ళి గదిలో లైటువేశాడు. సీతాలక్ష్మి మంచం మీద పడుకొనివుంది. కిటిలోనుంచి చలి గాలి తోరుగా కొట్టావుంది. గాజుతలుపులు వేశాడు రఘు. వెంటనేవెళ్ళి గుడ్డలుమార్చుకొన్నాడు. వచ్చి సీతాలక్ష్మి ప్రక్కన పడుకున్నాడు. అమెలో కలనంలేదు. కదిలింది చూచాడు, కలలలేదు. తెవ్వున కేకవేశాడు. లైటు పురుము పులిమింది. మెరవమెరసింది. గాలి విసురుకు కిటికెలుపు పీడి గోడకు కొట్టకుంది. గాజు తలుపు వగలి ముక్కలైంది. దీప మారి పోయింది. గదిఅంతా చీకటి. ఎటుచూచినా చీకటి. రఘు చీకటిలో తిరిగాడు. తిరుగుతున్నాడు. తనమతాను చూచుకున్నాడు. ఆ చిమ్మచీకటిలో తనకుతానే కనుపించలేదు.

చిత్రజగత్

(9వ కేజీ కొరవ) ఆయనకు కొన్ని ఆశయాలున్నవి. వాటికి ఏంచేతారు అనిమాత్రమే నేను అడిగింది' అని ఆయననేనరికి జమున మళ్ళి బదులు చెప్పతోతుంటే - అదృష్టము వి. యశ. రెడ్డిగారు 'కానియమ్మా! నిన్న మాట్లాడు' అని హెచ్చరించడంతో జమున మళ్ళి తన ఉపన్యాసాన్ని కొనసాగించింది.

"రాజారావుగారి వట్ల కృత్తికాపూర్వకంగా నేను వారు తీసి ఒకదితెంతలో వుంది కంటా నదిస్తానని మాట యిచ్చాను. నాబుఖారతి ప్రాధ్య స్తు పేరుతో ఆయన తియాలనుకున్న దిశానికీ, నేను ఉదితంగా నలింకడమేగాక, యితరత్రా యాతా తోడ్పడుతానన్నాను. కాని దురదృష్టవశాత్తూ ఆయన ప్రయత్నం సాగలేదు. ఆయన కుటుంబానికి జరచినదమేల యాపాయల విరాళాన్నివ్వడానికి నేను నిశ్చయించుకున్నాను" అని అమె ప్రసంగాన్ని ముగిసింది.

విరాళాలు

రాజారావు కుటుంబానికి నాగేశ్వరరావు రెండువేలరూపాయలు, హైదరాబాద్ మూవీస్ గంగాధరరావు రెండువేలు, అనువమ విలింస్ కిలక్ రెండువేలు, కమలాకెడ్డి వెయ్యిరూపాయలు, వట్ల నాథం వెయ్యిరూపాయలు, గుమ్మడి అయిదువందలు విరాళాలిచ్చారు. మిగతా వారివగ్గర వసూలుచేయడానికి నిర్ణయించుకున్నారు. అంతరితో ఆనాటి సంభావనద ముగిసింది.

పైద లైట్స్

డాక్టర్ రాజారావుగారి వటాన్ని మోస్తో అర్ధరేణుమూతవ తేతవట్టుకుని కోడంబాకం నాగార్జుననగర్నుంచి ఉరేగింపుగా బయలుదేరి విజయాగార్వెప్పుకు చేరారు. ఈ పాదయాత్రలో పద్మనాభం, నాగభూషణం, మిక్కిలిసేన, అల్లు రామలింగయ్య, రామకోటి, మోహన్ దాస్ మొదలైన వారితోమంచి మోసం గా బయలుదేరారు.

విజయా గార్వెస్లోని హాయిబతుకు వచ్చేసరికి జమునకూడా వారికోలని వేదికపైకి వచ్చింది.

రామారావుగారి కోసం సంభావనకదాలాసేపు అగివుంది. ఆయన మాటంగ ముగించుకుని వచ్చేసరికి చాలా ప్రాప్త పోయింది. మరీ అలన్యవతుందని నక ప్రారంభించారు. కొద్దినిమిషాల్లోనే రామారావుగారు వచ్చి వెనుకకుర్య్లో నఖిలుల మధ్య అసెమలైనారు - పేకేడి శివరాం ఆయనవట్టకువెళ్ళి వేదికపైకి రమ్మని చిలిచినా ఆయన నక డిస్టర్బ్ అవుతుందని రాలేదు. తర్వాత జమునవెళ్ళి చిలిచింది. ఉపన్యాసాల మధ్యలో వేదికపైకి వెళ్ళుం మర్యాదగా వుండవలె వుద్దేశ్యంతో ఆయన వట్టలే అని నర్తకిపెచ్చారు. దివరికి జమున స్త్రీపైకెక్కి రామారావుగారిని వేదికపైకి రమ్మని అహ్నిగించగా యిక తప్పకని ఆయన వేదిక ఎక్కారు.

నఖిల్లో ప్రముఖ నటుకు రంగారావు కూర్చున్నా కూడా ఆయననెవరూ కదపలేదు.

చక్రపాణిగారు ఈ సంభావనక కార్యక్రమాన్నంతా విజయ గార్వెస్లోని అఫీసు రూంవగ్గర కుర్చీమీదుకు కూర్చునే తలకించారు.

జరుగుతున్నది సంభావనక అయినా, నాగేశ్వరరావు, రామారావు, ఎం. ఆర్. రాజు ప్రసంగిస్తుంటే నఖిలులు కరకాకా ధ్వజులు చేస్తూనే వున్నారు.

పంజాంగం

వర్తమానువు సెప్టెంబరు 28 తేది మొదలు అక్టోబరు 17 తేదిలోగా వర్తంకుదియుటకు ఆధారములకంపు.

హస్తకారై సెప్టెంబరు 27 తేది శుక్రవారం రాత్రి 9-00 గంటలకు హస్తకారై ప్రవేశము.

సెప్టెంబరు తిథులు 28 శని వశము మ. 3-02 గం.వ 29 ఆది విశాఖ మ. 3-10 గం.వ 30 పౌష ద్వాదశి మ. 2-47 గం.వ

అక్టోబరు తిథులు 1 మంగళ శ్రమిదశి మ. 1-54 గం.వ 2 మధ వశురశి మ. 12-38 గం.వ 3 గురు పూర్ణిమ ఉ. 10-47 గం.వ 4 శుక్ర కృష్ణపాడ్యము ఉ. 8-40 గం.వ —విమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరకాస్త్రి

Advertisement for 'Kesar' (కేసరి) featuring an illustration of a woman and child, and text describing the product as a 'Kesar Kuti' (కేసరి కుటీరం) or 'Kesar Kuti' (కేసరి కుటీరం) with 'Kesar Kuti' (కేసరి కుటీరం) and 'Kesar Kuti' (కేసరి కుటీరం) text.

★ తోకవృత్తం ★

(3వ పేజీ కొనక)

మంతటా అందిందనమృదు. ఒక సేమ ముంది ఇంకోసేమకు వృత్తాంతం వేగం పోతుంది. అదవులను పెంచండి. నవేం అడవి జంతువులను కత్తిరించండి. నము ప్రంలో నుండి అహారం కీసే మార్గాలను పోషించండి. గాలిని, నీటిని, పారిశ్రామిక వాతావరణాన్ని అణుకత్తు. లేడియా చార్మికహతంద్వారా కలుషితం కానియ కండి."

అటు అంతం మహాముఖ్యమైనది. కెన్నెడి, క్యూబేవులు గట్టిగా తలపడుతుంటే అది సాధ్యం.

ఇంతేగాక, 'చంద్రమండలానికి పోదాం బడ, కలిసి' అని క్యూబేవులు కెన్నెడి విలుస్తున్నాడు. మళ్ళీ మాట్లాడితే, రష్యా-అమెరికా లే గాక, ఇంకా అనేక దేశాల సైంటిస్టులు, అంతరిక్షయాత్రీకులు కలిసి అంతరిక్ష పరీక్షాదళం గావించవచ్చును.

ఇతే యిన్నిరంగాలలో యంత కలసి కట్టుగా కృషిచేయవలసినవారి వైరుధ్యాలు మానిపోయినవా? పోలేరు. పోతున్నా, ఈకృషి అంతంకంటే.

మరి ఆ వైరుధ్యాలను ఏరెట్లా సాధించు తుంటారు? కెన్నెడి ఇవాలు: 'శతయుద్ధం నమనిపోయినతర్వాతకూడా ఒక పోటీ వుంటుంది. ప్రతివక్షంలేని ఏకోన్ముఖమైన విద్యనం రష్యావర్తక. ప్రతివక్షాలు, బహు ముఖవృత్తి, సర్వకోముఖవిశాసంగల విద్యా నాన్ని అమెరికా అవలంబిస్తున్నది. ఈ రెంటిమధ్య వివాదంగలదు. ఇతే యిది ప్రపంచాన్ని భ్రంశంచేయడానికిగార వుద్ధ రింజడానికి పాటిగా పరిణమించవలెను. అదరింది వెడలింది కాంక్షేవంజేయడంలో గాక, ఏదైనా పూనికతో కార్యకాదన చేయడంలో పోటిగా అది పరిణతినంద వలెను'.

రష్యాప్రభునికూడా రమారము ఈ అతి ప్రాయాస్నే. దోగడ అనేకవర్షాలయాల ప్రకటించాడు. పూర్వం డబ్లెస్ (అమెరికా విదేశాంగమంత్రి) వర్తకని రష్యా స్వీక రించి(1), అమెరికన్లను దారికెత్తింది. ఇప్పుడు క్యూబేవర్తకనే(1) కెన్నెడి స్వీక రించి రష్యాను దారికెత్తడా? (ఇంతో రూడిన కాంతినేది డబ్లెస్ ప్రవచనం. అమెరికా బ్రహ్మాండంగా బలపడుతూ కాంతి లేరమాడవలెనని ఆయనవాదం. అయితే అవాదాన్ని అమెరికాయోగక రష్యాకూడా అంగీకరించి స్పష్టమృదులను స్పష్టించి, 60 మెగటన్నుల కాంటును ప్రేర్పించి, తదాభిమావించి 'ఒక రా కాంతివర్షం' అని పిలిచింది. అట్లే, ప్రూషెన్ అధ్యక్షపాటినిధాంతాన్ని కెన్నెడి అంగీకరించి అమలుపరచడానికి సిద్ధపడితే, పాతపాతాలతో పనికాకపోగా కొత్తపాతాలను ఎర్రప్రపంచం నేర్పుకోవలసినావ యును. అప్పుడు తన చేతానికి ప్రధాన మంత్రిగా వ్యవహరించడమేగాక తన ప్రపంచానికి కొత్తపాతాలనేర్పే ప్రధానా వ్యాపకముగా క్యామెడ్ క్యూషెన్ తయారు గావలసినవస్తుంది. అంతమాత్రాన ఆయన రివిజనిస్టుకాదు. తినిని జం విడడు. అ నప్పుడుగ్రంథంలోనే ఈ కొత్తపాతాలను చేరుస్తారు.)

కెన్నెడి జానలో ప్రసంగించక పూర్వం క్యూషెన్ విదేశాంగమంత్రి అయిడి గ్రామెడ్ గావించిన భాగ్యభాదా చాలా సరసంగావుండెనని బ్రిటిష్, అమెరికా సేమం ప్రతినిధులు అభిప్రాయపడినారు. ప్రతిపాదనయొక్క విశిష్టత అట్లండగా, దానిని పత్తి నేతరు. చాల హాయిగావుండె నని అందరూఅన్నారు. నిరాయుధీకరణకు 18 రాజ్యాలనడమ ఆయన విలంపమన్నాడు. పాశ్చాత్య, కమ్యూనిస్టు, కుటుంబాజ్ఞాల

పెద్దలు అందులో వుండవలెనన్నాడు. 1964 యొక్క ప్రథమ లేక ద్వితీయ భాగంలో (మొదటి మూడునెలలలో లేక మొదటి అరునెలలలో) అనేక సమావేశం కావలెనన్నాడు.

ఈయన ప్రసంగంద్వారా పాశ్చాత్య లకు రష్యా యింకొక నడు పా యం కల్పించింది. నిరాయుధీకరణ రెండవ దశలోనే మిస్సైల్-విరుద్ధ సాధనాలు, శతృ విమాన విరుద్ధ మిస్సైల్ పావలెనని రష్యా లోగడ ప్రతిపాదించి వుండెను. మూడవదశవరకు వాటిని వుంచవచ్చునని యిచ్చుడు గ్రామెడ్ ముఖతః రష్యా తెలియజేసింది.

దీనివలన నిరాయుధీకరణ మార్గం ఎక్కువ నుగమం కావచ్చునేమో చూడ వలసియున్నది.

దెరాసలో ఈసారి రాజ్యాలసంఖ్యకు తగినట్లుగా కమిటీల మార్పుబరుగుతుందా? మొత్తం రాజ్యాలసంఖ్య 111. అందులో 56 ఆఫ్రాసియా సేమలు.

దెరాసలో అనేక అంశాలను అనేక శాఖలు, కమిటీలు, సంస్థలు చర్చించి పని చేస్తూఉంటు. వాటిలో ప్రాతినిధ్యంలేనపుడు ఈ కొత్తగా వచ్చిచేర రాజ్యాల ప్రధానం ఏమివుండదు.

మలేషియా నిర్మాణాన్ని అభ్యుదయ లేక, ఇండోనీషియా ఆర్థికంతో గడవడ లకు దిగుతున్నది. అసేమలోని బ్రిటిష్ రాయబార కార్యాలయంపట్ల అల్లరిమూకల విధ్వంసప్రయత్నం అమెరికానా అంగీకరించి. ఇండోనీషియాకు తోడి పెండిటోడుకు ఫిలిప్పైన్స్. ఈ సేమ అంత వచ్చి దుర్భా గ్గాకి దిగడు గాని, మలేషియా నిర్మాణం అంతరంగికంగా తనకూ గిట్టదు గనక ఇండోనీషియాకు తోడ్లి నిలుస్తుంది.

ఇపాన్, బాయిలాండ్ సేమలకల్పించు తుని ఈరెండు సేమల దురభిప్రాయాలు తొలగిపోయి మలేషియాకు నహాకారమిచ్చే టట్లు చేయగలవని అంటున్నారు.

ఎర్రచైనా భూతానికి ఈ మలేషియా పెద్ద అడ్డకట్ట.

ఇండియామీద బరిపిన తంతు పూర్తిగా యిప్పుడు రష్యామీద జరుగుతున్నది. "తలనుదాకవచ్చు తనకేమి తెలియదు- పలముగంటి 'బెడర్' కావమునకు"- అని పోయియట్ యూనియన్ వాపోవు దున్నది కాబోలు!

ఎర్రచైనా దుర్భాగ్గానికి రష్యా అశ్రుర్య పడిపోతున్నది. సరిహద్దులను గొరవించక పోతే, రాజ్యాంశువ్య స్థిరమైన సంబం ధాలు, శాంతియుత సహజీవనం మిడిరే చెట్టా అని రష్యా నాయకులు ప్రశ్నిస్తు న్నారు.

ఇండియామీద ఎర్రచైనా గావించినది వరకు దుర్భాగ్మేషుని రష్యా పక్షికులు కావాటంగా ప్రకటిస్తున్నది.

ఇండియా-రష్యాలను ఎర్రచైనా సమా సంగా చూస్తున్నది. రష్యా-చైనాతో తెలిగొవడం, వచ్చి కమ్యూనిస్టువతో మార్క్సియ మహావండితులు సలవిచ్చే దరా?

ఆఫ్రికయాలో వెనెజెల్లా నెగ్గినాడు. (అ ఎన్నికలలో?) పోటీలేదు. ఒకటే పేరు. ఇప్పుడే అతల్లికి కిక్కుండిఉత్తం లేనవారు ప్రత్యేకంగా తమ వోట్లను దాఖలు చేయవచ్చును. నేను నలో లిల రేవకావ్రంట్ ఒక రేకొన్ని పొలిస్తుంది. ఇది నాజర్ వడ్డతి.

కమ్యూనిజంకాని, పాసిజంకాని, ఒక స్వతంత్ర పోలియ నియంతృత్వ విప్లావం. ఈ వర్తతికి ప్రస్తుతం కలామజీ హెచ్చుగా వున్నది. వీని పరిణామ స్వరూపం గోచరం గావడానికి కొంత సమయం వడుతుంది. కాలుపురుపుని ముదిస ఆపా ధ్యాయుడున్నాడా?

కావలి కబుర్లు

(5వ పేజీ కొనక)

పడుతున్నా, కావలి పట్టణంలో మాత్రం ఒక్కచినుకు రాదంటేడు. పదిరోజుల నుండి వురుములు మెరుముల అర్భాటమే గాని వరుణదేముని కర్పనం మాత్రంలేదు.

రాజంకా బోరింగువద్ద పడిగావులు గాస్తే కొద్దిగా సీట్స్ లభ్యమవుతున్నవి. ఈ సందర్భంలోనే నేరొకరోట ప్రచురించిన ద్విత్వాన్నిజాస్తే, రాత్రిపూటకూడా పాత్ర లను మ్యూలో పేర్చి వందలాది జనం అస్పత్రి బోరింగువద్ద వివిధంగా కాదుకొని వుండేది తెలుస్తుంది. ఇంతకుముందు మురికినీటినితోలే బాంబుతో ముదిసిగ్గను తెచ్చి సరపరా చేయటోలే ఎక్కువమంది పొరులు తీసుకోలేదు. కొన్ని ప్రాంతాలలో వేరే బాంబుతో సరపరా చేస్తున్నారు. ఇది బొత్తుగా చాలదు. కొంతమంది యితర గ్రామాలనుండి బండ్లలో, రిక్తాలలో సీట్స్ తెచ్చుకుంటున్నారు.

ప్రభుత్వం ఇకరెవోట్లనుండి బాంబులతో నీరుతెచ్చి సరపరా చేయకపోతే పరిస్థితి విషమించే ప్రమాదంవుంది. ఆర్. డి. ఓ. శ్రీ అశ్ర పిచ్చయ్యగారు ఇటీవల పోక పూరులో ఎండిపోయిన చాల బావులను చూచిపోయారు.

కార్మికమంత్రి శ్రీ వి. వి. గురుమూర్తి గారు 22 తేది యిచ్చుకురు విచ్చేసి రైసు మిల్లల సేప్టి (రక్షణ) కాంపిలషన్లో జిల్లాలో ప్రథమ బహుమతిపొందిన శ్రీ వి. కోటారెడ్డి-శ్రీ వి. తిరునకరెడ్డిగారల విజయలక్ష్మి రైస్మిల్లను సందర్శించారు. యజమానులు మంత్రికి మిల్లలోని వివిధ విభాగాలను చూపారు. ఎక్కడెక్కడ ప్రమాదానికి అస్మాకముందో అక్కడంతా రక్షణ ఏర్పాటు గావించబడి వున్నది. మిల్లలో పరధ్యానంలో అశ్రద్ధగా నంప రించినా ఎలాంటి దిన్నప్రమాదానికిగూడా పీలులేనివిధంగా యజమానులు ప్రశంస నీయంగా రక్షణఏర్పాటు గావించారు.

ఇన్ని రక్షణ ఏర్పాట్లకేని, మిల్లను సమర్థనీయంగా నడుపుతున్న కోటారెడ్డి-తిరునకరెడ్డిగారలను, దీక్షిసరు శ్రీ ఎ.కా. వెంకటసుబ్బయ్యను మంత్రి అభినందించారు. కార్మికులు - యజమానులమధ్య సామరస్యం, కార్మికులకు ఎలాంటి ప్రమా దాలు జరగకుండా చూడడం ఈ పోటీ లక్ష్యమన్నారు. చట్టాలద్వారా యజమా నులపై ఒత్తిడి తేవడంకంటే, ఇలాంటి పోటీలవల్ల యజమానులే స్వచ్ఛందంగా కార్మికుల రక్షణ దర్యలను గైకొనగలరని గూడా మంత్రి అన్నారు.

శ్రీ కోటారెడ్డి-శ్రీ తిరునకరెడ్డిగారలు మంత్రిని మాలాలంకృతంతేని స్వాగతం చెప్పారు. స్థానిక లేబర్ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ జె. రామకృష్ణారెడ్డి అచూకులను మిల్ల లోనికి తీసుకొనిపోయి, రక్షణ ఏర్పాటు యాపి వివరించారు.

మంత్రి గౌరవాత్మం, విజయలక్ష్మి రైస్ మిల్ల యజమానులు అల్పాహార విందు గావించారు. ఈ పోటీలో యోగ్యతా పత్రాన్ని పొందిన శ్రీ కస్తూర నరసింహరెడ్డి మిల్లనుగూడా మంత్రి చూడారు.

22 తేది అర్బరాలి తర్వాతమద్రాసుకు పోతుండిన పి.వి.వి. 1026 లారీ చేపూరు వద్ద ఒక వేలచెట్టుకు డిక్కిరి, లారీవైసుండిన పొంబసరపాపు అను 18 మిండ్ల యువకుడు ప్రమాదవరంగా గాయపడి, 28 తేది కావలి

ప్రభుత్వ అస్పత్రిలో మరణించాడు. ఈ యువకునిది గంటూరుజిల్లా సంగడిగంటి గ్రామమనితెలుస్తున్నది. లారీలోని యితరు లెవ్వరికీ హాని కలంకలేదు.

కావలి సమీపిచారి గ్రామసమీకల శిక్షణశిబిరానికి పరిశ్రమలశాఖ అస్పెంటు ట్రెక్లర్లు శ్రీ పి. ప్రసాదరావుగారు 18 తేది వెన్నాయపాటెలో ప్రారంభోత్సవం గావించారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వేమి రెడ్డి అయ్యవరెడ్డి వుపన్యసించారు. శ్రీ డి. సుబ్బయ్య వందన సమర్పణగావించారు.

ఈ సందర్భంలో ఏర్పాటు చేయబడిన అటల పోటీలలో గెలుపొందిన వారికి, కనిగిరి జిల్లా విద్యాశాఖాధికారికి కుమారి ఆర్. వి. వద్దావతీదేవి బహుమతులు వందపెట్టారు.

వందాయకి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎస్. బాల రామయ్య అచూకులకు అతిథ్యమిచ్చారు. —మా. వి.

విడవలూరు హైస్కూలు

జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. స్వామి దాస్గారు స్కూలు తనివీటి 16 తేది విచ్చే సిన సందర్భంలో పి. సి. సి., స్కాట్ కటులు గౌరవాధి వందనం గావించారు. విద్యార్థులలో రైకికస్థాయిని పెంపొందించ జేసే వుద్దేశ్యంతో నెలకొల్పబడిన అమృకం దావలెని బోర్డీనినును శ్రీ స్వామిదాస్ ప్రారంభించారు. సాయంకాలం కవాతులు జరిగాయి. స్కూలు పార్కమెంటుకుగూడా డి. జి. ఓ. గారు ప్రారంభోత్సవం జరి పారు. కోపూరు సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులరెడ్డి ప్రభృతులు పాల్గొన్నారు. రాత్రి శిబిరాన్ని (camp fire) జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాల వైక వాన్ని చూచిన శ్రీ స్వామిదాస్ అధ్యా వతులను, విద్యార్థులను అభినందించారు. —వి. కమలయ్య

పల్లెలు

(5వ పేజీ కొనక)

తగా అభివృద్ధిగావించినవి. శ్రీ రెడ్డిగారినిస్వా ర్థకృషి ఇక్కడ ప్రతినింపిస్తున్నది. ఇట్టి సేవా ప్రతులు యింకనూ అవసరమని మనందరి అభాంక్ష. వారి సేవా శీవితం మరెంత విజయవంతమగునాక!"

స్థాంపులు దొరికాయి!

అన్నారెడ్డిపాశంవాని శ్రీ గడి శంకర రెడ్డి బుద్ధిరెడ్డిపాశంనుండి తనవ్యగ్రామం వెళ్ళుతుండగా పొయినరూ 1600 ల విలువ గల రూ 100 ల స్థాంపులు 16 (13-9-63 'జమీనరైతు' 5వ పేజీలోని ప్రకటన చూడండి.) అత్యుభయ వందాయకి అధ్యక్షుడు శ్రీ గుండాల వెంకట రమణారెడ్డి వుచ్చాన, దొరికినవి.

కర్నూలుజిల్లా కోడెల జేరగాళ్ళు అరు ముంది బుద్ధిరెడ్డిపాశంపాశంకగా ఈ స్థాం పులు, 30 వదిరూపాయల నోట్లు దొరికా యని; డబ్బునుమాత్రం బదిలీగురు వందు కున్నారు; వారిలో అత్యుభయ జాలూకా రిసమీపురం వాస్తవ్యుడైన ఒక నాపాటు డబ్బుబదులు తన దామాషాకు రూ.1600ల విలువగల అస్థాంపులు తీసుకొన్నాడని; అతను వాటిని వీధం తేనుకోలేక, దిక్కు తోళక వారితో వీరితో నలహా వడడంలో, ఆ గంభా రమణారెడ్డిగారి చెవికివచ్చి, వాటినిస్వాధీనం చేసుకొని, బుద్ధికివచ్చి పోగొట్టుకున్న శంకరరెడ్డిని పిలిపించి యిద్దరికీకాడని తెలుస్తున్నది.

ఇది దొరకులలో 'జమీనరైతు' ప్రకటన దొరకులారి కావడం సంతోషం.

లింగరాజు అగ్రహారం

చేరకక్షణ ప్రదోధం, దేశాధిపత్య ద్వి గ్రామాధిపత్య ద్వేయాలతో ప్రెండ్లు యూనియన్కాపిర్యడి శ్రీ బొడ్డగుంటున్నా

నాయుడు అధ్యక్షుడుగా, శ్రీ గన్నవరపు కృష్ణయ్య నాయుడు ఉపాధ్యక్షుడుగా, రెక్కల వరకయ్యనాయుడు కార్యదర్శిగా, అంబటి వెంకట సుబ్బానాయుడు ఉపకార్య దర్శిగా, గొట్టిపాటి వెంకటసుబ్బానాయుడు కోశాధికారిగా, యనమల మాలకొండయ్య స్పీకరుగా కార్యవర్గం ఎమ్మకొండింది.

కావలి దొంగ అరెస్టు

ఒంగోలు తాలూకా కొట్టిలు గ్రామానికి చెందిన పోలికాని వెంకటేశ్వర్లు అను దొంగను, కావలి ఎస్. ఐ. శ్రీ పి. వి. సుబ్బారావు 10 తేది అరెస్టు చేసారు. కావలి, సింగరాయకొండ, ఒంగోలులో జరిగిన బోరీలకు సంబంధించిన సాక్షులు పట్టుబడినట్లు తెలుస్తున్నది. విలువైనగుడ్డలు బంగారు సగలుగూడా దొరికినవట.

—పి. వి.

సక్కలగండి అక్రమం

ఉదయగిరి తాలూకా సక్కలగండి ప్రాజెక్టు క్రింద, 70-80 ఎకరాలు మర మ్మత్తు చేసుకొని తమ భూములకు ఆ ప్రాజెక్టుగిరు సరపరా చేయవలసిందిగా ఆ రైతులు విదెనిమిదేళ్లనుండి ప్రాతేయ పడుతుంటే ప్రభుత్వం వారి కోర్కెను మన్నింపలేదు. కాని భవవంతుడైన ఒక వందాయకి ఆధ్యక్షుడు తిమ్మారెడ్డి వల్ల చెరువు గర్భంలో భూమినికొని, 70 ఎక రాలకుపైగా పొరుదలవనక కల్గించే ఆ చెరువులో అడ్డుకట్టలువేసి, ఆ చెరువు కట్టను చడవంజేసి, హైవేమార్డును రాక్షికి రాక్షి తెగగొట్టింది, తాను కొన్నభూమికి ఎప్పుడో అనుమతి లేకుంటే సక్కలగండి గిరు పొరిందుకుంటే రివిన్యూవారుగాని, పి. డబ్ల్యు. డి. వారుగాని, హైవేమారు గాని యా అక్రమమేమిటని అడిగిన దిక్కు లేదు. ఒక వ్యక్తికి సంబంధించిన నాలు గైదు ఎకరాల పొరుదలకు, 70 ఎకరాలకు నీరందించే చెరువును భ్రంశంజేయడం, అనుమతిలేకుండా సక్కలగండిగిరు పారిం చుకోవడం, హైవేమార్డును తెగగొట్టడం ప్రభుత్వ బలహీనత గమనించి చేసిన చర్యే గాని అన్యంగాదు. ఇప్పుడేరెనా ప్రభుత్వం ఈ అక్రమాన్ని అరికట్టి, అతనిపై చర్య దీనుకుంటుందా? —రైతులు

వెంకనపురం పిర్యాదు

కోపూరుతాలూకాలోని ఈగ్రామమున నలు వట్టాదారుని పొనుపునకము, పక్కా రసీదులు యిప్పుడుండా రైతులను ఇక్కట్లు పెడుతున్నాడని శ్రీ చదలవాడ సుందర రామనగారు పిర్యాదుజేస్తున్నారు.

ఈ పిర్యాదును మాకు ప్రాసేదాని కంటే రివిన్యూశాఖ వున్నతాదికార్లకు చేయడం వుపయోగంగదా!

గుడ్లూరు నాటకం

ఎత్తావగడ నాట్యమండలివారు 4 తేది రాత్రి 'శ్రీ రామాంజనేయయ్యుద్ధం' ప్రద ర్శించారు. శ్రీయతులు దిమ్మిరి రామయ్య, గుండాల సుబ్బారెడ్డి, గుండారపు రమణయ్య, సాదిలేని కోటయ్య మున్నగు యువకులు నటించారు. నాటకం చాల బాగున్నదని ప్రేక్షకులు ప్రశంసించారు. —పి. వి.

వెంకనపాశం సంఘం

మనుషాలు వెంకనపాశం మిడిలో స్కూలు పారస్వత సంహానికి, జిల్లా విద్యా శాఖాధికారి శ్రీ వి. స్వామిదాస్ 6 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. గాంధీ జీని ఉద్యంగా వుండు కొని బాలబాలకులు వృద్ధికి కావాలని శ్రీ స్వామిదాస్ వుద్దొ దించారు. సాహస్యతనంపూ ప్రయోజనాలను గూర్చి పలువురు వుపన్యసించారు. హెడ్డా స్టరు శ్రీ ఎస్. రామచంద్రయ్య వందన సమర్పణతో కార్యక్రమం కుదిసమాప్త మైంది. —పి. వి.

“పరిష్కారం”!

“కమ్యూనిస్టుపార్టీ పార్లమెంటుకు సమర్పించిన మహావిప్లవపథశాల తూకం మూడుటన్నులపైగా వుండవచ్చు” - (‘కలకత్తా పీల్స్’)

ఈవారం విశేషాలు

కామరాజు పథకం కాంగ్రె సును రక్షించలేదు!

(5 వ శీత కాలం)

రాయ మహారాజు గార్ల పార్టీ ఎక్కిందాడు. ఈ సంవత్సరంలో పార్లమెంటులో పోటీలో నెహ్రూ - మొరార్జీలు మరణ పడినారని; “అతనువేనే నేను నా మాజీ శత్రువునుండి పోరాడు” అనే మొరార్జీ దృఢవైఖరివల్ల, అహమ్మదాబాదునుండి ఢిల్లీకి రప్పించబడిన శ్రీశీవరాజ్, కడకు పార్లమెంటులో పోటీ ముందుకు రాకుండానే పోవలసి వచ్చిందని నమ్మదగిన ప్రతికూల వార్త. ఈ విధంగా రాజీనామా అప్పగించడం అందులో ముఖ్యంగా మొరార్జీ, పాటిల్ గారలు - ప్రతిపక్ష దృక్పథంతో వున్నారని అంటారు. పార్లమెంటులో పోటీలో వారి మాటలు వాగాలెలామని వుందగదా!

ఈ పరిస్థితుల్లో రాజీయ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షతను మీ నెహ్రూ అధ్యక్షికి పోడిగా తమ అత్యధిని నిలువలనన విత్తనంప బడుతున్నది. మీ అత్యధి బెంగాలీయైన అతుల్ బిహారీ వాదేరి శ్రీ ఎస్. కె. పాటిల్ అయితే పెట్టారు. నెహ్రూ అత్యధిగా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షతను స్వీకరించుటకు ప్రాంత మంత్రిత్వాలను పరిత్యాగం చేసిన శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి, పోటీ వాతావరణానికి సుముఖంగా లేదంటారు కామరాజు అధ్యక్షత్వం ప్రశ్నించారు. అలాంటి సంవత్సరంలో, పోటీ నివారణకు మధ్యస్థుడైన అత్యధి ఎవరైనా ముందుకు తేడద తారేమో చూడవలసివున్నది.

కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శిత్వాన్ని ఒరిస్సా మాజీ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ విజయ నంద అకాష్ ప్రొద్దుటూరుగారి వారల్లో వున్నది.

కామరాజ్ పథకంవల్ల కాంగ్రెసుకు, నెహ్రూ నాయకత్వానికి గట్టెంబడిగాని; అందుచే ఆశించినట్లు మందిరికాటుగా కనపడలేదు.

అన్ని పోటీ పోటీలే!

కామరాజు పథకంవల్ల కాంగ్రెస్ నాయకుల మనస్తత్వంలో ఎలాంటి మార్పు రాలేదని; ఇద్దరినీ రాజీనామా అనుభవం బలపరచి ప్రాధాన్యంగా అధిగమనమొనరించింది అయినా - ఈ వారంలో అను రాష్ట్రాలలో జరిగిన పోటీలయితే ఎన్నికల పోటీలు కనపడుతున్నాయి. అందులో కామరాజు న్యూరాష్ట్రంలో, కాంగ్రెస్ లో విజయాలే తప్ప పోటీ అనేది వుండదని అనుకున్న ముద్రాను బోనెపాటిలవల్ల తలగం, కామరాజు పథకం

కాంగ్రెస్ ను రక్షించలేదనే చెప్పవలసి వుంటుంది.

ఉత్తర ప్రదేశ్ లో శ్రీ సి. వి. గుప్త తన అత్యధిగా శ్రీమతి సుచేత కృపలాసిని (పార్లమెంటులో ప్రతిపక్ష నాయకుడు అధ్యక్ష కృపలాసి అధ్యక్షుడు) గెలుపిండుకో గలిగాడు. ఈమెకు 188 ఓట్లరాగా - ఈమె ప్రత్యర్థి, గుప్త మంత్రివర్గ సభ్యుడైన శ్రీ కమలావతి త్రిపాఠీకి 142 ఓట్లువచ్చాయి. మనదేశంలో 1987 లో శ్రీ మంత్రిగావడం (శ్రీమతి విజయలక్ష్మి పండ్ల) ఉత్తర ప్రదేశ్ లోనే ప్రథమం. ఇప్పుడు ఒకరాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రిగా మహిళను ఎన్నుకున్న ప్రత్యేకత గూడా ఉత్తర ప్రదేశ్ లో.

ఒరిస్సాలో అవినీతి ఆరోపణలు ఎదుర్కొన్న ఉపముఖ్యమంత్రి శ్రీ పీఠామిత్రా ఎన్నుకోబడినాడు. ఇతనికి 88; ఇతని ప్రత్యర్థి పవిత్ర మోహన్ ప్రధానకు 15 ఓట్లు వచ్చాయి.

మధ్యప్రదేశ్ లో హోరాహోరంగా జరిగిన పోరాటంలో పదేళ్లు రాజీయ అజ్ఞాత వాసం చేసిన నర్తా పటేల్ పోటీపడ్డడు, శ్రీమతి అందిరాగాంధీ వర్గ శ్రోత అనుచరుడు అయిన శ్రీ ద్వారక ప్రసాద్ మిత్రా ఎన్నికైనాడు. ఇతనికి 82, ఇతని ప్రత్యర్థి శ్రీ తల్వేమల్ జైకాదు 65 ఓట్లు వచ్చాయి.

నీహారులో ప్రాంతమంత్రి కృష్ణబల్లభ నహాయ్ - ప్రాంతమంత్రి బీరేంద్ర బహుల్ పోటీపడ్డారు. 179-90 ఓట్లతో నహాయ్ ఎన్నికయ్యాడు.

ఇక మద్రాసులో శ్రీ ఎం. కర్తవర్తి లంతో దివంగమముఖంలో శ్రీ ఆర్. వి. స్వామినాథన్ పోటీపడి, వున్నట్లుండి అంతర్జాతీయవాదీగాందిన కామరాజ్ కిరీతి కళంకంబెట్టాడు. కర్తవర్తి లంకు 125, స్వామినాథన్ కు 24 ఓట్లువచ్చాయి. దివంగమముఖ పోటీ కాదుంటే అంతెన్ని వచ్చేదో!

ఈవారి ఈ ఎన్నికలలో గమనించదగిన విశేషం - పార్లమెంటులో వచ్చే కామరాజు అత్యధిని సూచించకుండా ఆయా పార్టీలకు స్వేచ్ఛయివ్వడం.

కేంద్రంలో శ్రోత్రమంత్రి శ్రీ హెచ్. సి. దానప్ప కేంద్ర రైల్వే మంత్రిగా ఈ వారంలో నియమితులైనారు. ప్రస్తుతమున్న చానప్ప చాల మంది వాడు, అనుభవవంతుడనిపిస్తుంది. మీరే సరి

మతి శ్రీమతి యశోదా దానప్ప మైసూరులో మంత్రి.

ఇంతవరకు అధికశాఖ ఉపముఖంగా వున్న శ్రీ కలకత్తా, ప్లానింగ్ మంత్రి గామిందబడినారు.

ఇక ఒక్క సంవత్సరంకాదు మాత్రమే కేంద్ర మంత్రివర్గంలో స్థానముంటుందని; వందాయితీరాజ్యం మంత్రి శ్రీ ఎస్. కె. జే. అధికశాఖ ఉపముఖ శ్రీమతి కార్తీకేశ్వరిని వర్తరా యధ్వ ముగ్గురు వున్నానన బరుగవచ్చునని వదలి.

సమితుల వార్తావళి

(5వ శీత కాలం)

కుంటూ, వారిని వైతన్యసంతులన గావిస్తూన్న శ్రీ రాజగోపాల్ శ్రీ చెందు రామనాయుడు ధన్యవాదములు చెప్పారు. కాననవట్టు శ్రీ బాగంబి రోజయ్య నాయుడు, శిల్పా పోరసంబంధవాదికారి శ్రీ ఎం. రామరెడ్డి, కందుకూరు ఆర్.డి. శ్రీ సిహెచ్. వెంకటరామయ్య, తానిల్లూరు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారలు ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ గుండపనేని వట్టాచార్యులనుబోధించి తొలక అహమలకు స్వాగతముస్తూ, ప్రజాసంరక్షకుడైన శ్రీ రాజగోపాల్ మనకు కలెక్టరుగా వుండడం అప్పజ్జ మన్నాడు. సమితి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ మువ్వలకోటయ్యబోధించి వందనసమర్పణ గావించారు.

అరవికరం నేల ఆక్రమించుకున్న చలవపందిరిలో సభ ప్రారంభంగా జరిగింది. శ్రీ వట్టాచార్యులు కమ్యూగా వుండి నది. పేరుకు గ్రామసహాయకుల శివరమేనా, ప్రదర్శనాలు, విజోదాలు, శ్రమ దానాది కార్యక్రమాలతో ఒక పెద్ద మేళా కంటే మిన్నగా జయపూజయ్యింది.

కలెక్టరు రోజవరం, ముప్పవరం గ్రామస్తుల నన్నానాన్ని స్వీకరించి, కొండ పీకేరీ, వివిధ ఆవిష్కర్త కార్యాలనుగూర్చి సమితి నిర్వహించి వర్తలు జరిపారు.

కోట సమితి

సమితి కార్యాలయ పరిశీలనకు విచ్చేసిన కలెక్టరు; బట్టేడు, చంద్రశేఖరపురం, గూడలి గ్రామాలనుగూడా సందర్శించారు.

బట్టేడు గ్రామీణ స్వచ్ఛంద సేవాదళం వారు నిర్వహించిన 4 వర్గాలలో శ్రమదానమి రోజుకు శ్రీ రాజగోపాల్ (పార్లమెంటు) వం జరిపారు. శిల్పావరీక్షకు అధ్యక్షుడు శ్రీ నందరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. గ్రామీణుల పుట్టా పోన్లు, సేవాదళంవారి శ్రద్ధాభివృద్ధి శ్రీ రాజగోపాల్, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ శ్రీనివాసులరెడ్డిగారలు అధిపతిని ప్రామాణ్యం చేసి, పల్లవరెడ్డి సోదరుల భూదాన

గ్రామం చంద్రశేఖరపురంలో నిర్వహించి పున్నా బాబుబే, స్కూలు కవనాన్ని చూపారు. గూడలిలో పశుసాలయం, బావి, రోడ్లు చూచి, శ్రీ సంగమేశ్వరస్వామిని సేవించి, తీర్థంపుచ్చుకున్నారు.

నాయుడు పేట సమితి

గ్రామ సహాయకుల శివరానికి 7 తేదీ కలెక్టరుగారు ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. శిల్పావరీక్షకు అధ్యక్షుడు శ్రీ చంద్రశేఖర రెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో కాళహస్తి శిక్షణ కేంద్ర ప్రధానాధ్యక్షుడి శ్రీమతి వి. కులశమ్మ, శ్రీమతి చెందురత్నమ్మ, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వేణు గోపాలరెడ్డి, శ్రీ పెనల గురప్పరెడ్డిగారలు వుచన్యసిందారు. వి.డి.ఓ. శ్రీ బర్లా ఖాన్ వందన సమర్పణ గావించారు.

శ్రీయుతులు రామరెడ్డి, అవినీషయ్య, రామసుబ్బయ్య, శంకరయ్యగారలతో గూడిన అహ్మదనంతుల శివరగిర్వహణకు పూర్తి సహకారాన్నిచ్చారు.

రావూరు సమితి

వి.డి.ఓ. శ్రీ డి. సత్యనారాయణ మూర్తి బదలీ సంవత్సరంలో, సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎం. అదినారాయణరెడ్డి అధ్యక్షంలో 12 తేదీ పీడ్కోలు సత్కారం జరిగింది. అల్పాహారము అనంతరం, సభలో శ్రీయుతులు అదినారాయణరెడ్డి, సూర్య ప్రజయి రాజగోపాల్, ఎస్. జి. ఎ. బి.వి. శేషయ్య, సహకార విస్తరణాధికారి ఎం. రంగారావు, ఎ.కా. వి. సుబ్బారావు, వి. రామసింగ్, ఎం. మురయ్యగారలు సత్కారాయణమూర్తి గారి నిమిత్తకపాలనను గూర్చి, నిరాడంబరతనుగూర్చి గొప్పగా ప్రశంసించి మాట్లాడారు. వారికి విచారంతో పీడ్కోలిస్తూ, శ్రీ శ్రీ వి.డి.ఓ. శ్రీ డి. రామ విచ్చిరెడ్డికి స్వాగతం పలికారు.

15 తేదీ సమితి సభ్యులు గూడా పీడ్కోలు సత్కారం జరిపారు. శ్రీ కె. వి. రమణయ్యనాయుడు, ఎ.కా. వెంకటరాజు గారలు మాట్లాడారు.

శ్రీ సత్యనారాయణమూర్తి, శ్రీ రామ విచ్చిరెడ్డిగారలు ఉచితరీతి సమాధాన మిచ్చారు.

షష్టిపూర్తి

(5వ శీత కాలం)

నోపాద్యాయుడు, అకాశవాణి పోరాడి కుడు శ్రీ అశిల మల్లికార్జునయ్య షష్టిపూర్తి మహోత్సవం. 16 తేదీ దినచెరుకూరులో శాస్త్రీయంగా, ఆయావహంగా జరిగింది. కలశోద్ధానసమ, అవభథము, కళ్యాణాదికాలపిమ్మట సభ ఏర్పాటుయినది. వైద్యుల తదితర అనేకబోధకుండి అశిల వారి అభిమాన, స్నేహితకోటి విచ్చేసి, వారిని అభివర్ణించి, వారి సత్కారాన్ని పొందారు. కవులు అశ్వవద్ద సుమాలను కురిపించారు.

శ్రీ మోదర్ష:-

ప్రాజ్ఞాశీత చేపాశివక్షణం, రాష్ట్రవతికర్త నన్నాన రాజతుండు, 'మల్లికార్జును' ధతనికి మాధవుండ నుగ్రహించుకో! సంవత్సరముత్సవపుద్ధి.

దినచెరుకూరికా మరియు

సింహపురిమమకా త్రిలింగ రాజశేఖరి వన్నె చెర్లిన ని

రగ్గళ శేముక్తియైన అయ్యదా రన నితశేముక్తియైన మ

మాతరక్షిగిడినె మల్లికార్జునుడు దిరాయుధై యతడు

శోటిలకా హితకల్పవృక్షయై.

శ్రీ అశిల శ్రీరామశర్మ:-

‘మైకులవాడి మాటుకొని మైక్కుకొలందిగ వ్యావ్రమయ్యు మోర్చిక మృదా దవత మన గ

వీరముగాదగు కంకమెత్తి నీ

వాకోసువద్దముల్ విసెడు

వారె, కృతార్థులన్న సత్కారా ప్రాకటించి గండి, బలి

రా బలి! అశిల మల్లికార్జునా!

శ్రీ కోట సుబ్రహ్మణ్యశర్మ:-

ఒట్టల మేలుబంతివి న ముట్టలవర్త వు నాట్య సత్కారా విజ్ఞనమార్చదర్పి న

వీన పురాణ కవిత్వశక్తి, వి వ్యవసరంజతుండ వను బావక

వీరి పద్మపూర్తికి న సజ్జనబృందముల్ సెలగె,

సార్వక జన్మక! మిత్రసత్తమా!

అమ స్కూలుకు, గ్రామానికి పేరు చెర్లిన శ్రీ అశిలవారి ఈ పద్మ పూర్తి మహోత్సవాన్ని గాంధేయుడు శ్రీ వేమారెడ్డి రామరావురెడ్డి తదితర గ్రామ పెద్దలు దగ్గరవుండి జరిపించారు.

ఉపాధ్యాయ దినం

(5వ శీత కాలం)

కున్న ఉపాధ్యాయునిని వాడుకగా. తన తండ్రిపేర నెంకోల్పబడిన ఈ శ్రీయునింగ స్కూలులో ఈ సంవత్సరంగూడ 50 మంది విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులుగా తయారుచేసి అవకాశం కలగడం కమ బాగుమన్నాడు శ్రీ బాలకృష్ణరెడ్డి. శ్రీ ఎ.కా. జనార్దనరెడ్డి వుచన్యసిస్తూ, సూక్ష్మ విద్యార్థులకు స్వాగతం పలికి అవకాశం ఉపాధ్యాయునినోకా కలగడం సంతోష దాయకమన్నారు. శ్రీ శ్రీ జానియర్ విద్యార్థులను సీనియర్ విద్యార్థులు తేలికపిండు చేశారు. స్కూలు వ్యవహార వారికి సత్కృత్య మిస్తూ, ఉత్తరుకుళ్ళాయలుబహారించారు.

ఉత్సాహం: హైస్కూలులో పండా

యిత అధ్యక్షుడు శ్రీ కొమ్మన సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడుగారి అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. “అధికార శేషోత్సవ” అని తాను రచించిన పద్యాలను శ్రీ ఎస్. రామమూర్తి పఠించారు. ‘రాధాకృష్ణ ప్రశస్తి’ని శ్రీ ఎమ్. సుబ్బారావుగారు చదివారు. శ్రీ దీతకవి శ్రీనివాసారావులు, శ్రీ పేక మోలాలి ప్రభులు వుచన్యసిందారు.

వీరభూమి రాజస్థాన్

(4వ శీత కాలం)

అవంతికాకపోలేదు.

రాజస్థాన్ లోను, పంజాబ్ లోను స్త్రీల సంఖ్య పురుషులన్న తక్కువ. రెండు రాష్ట్రాలలో వుద్ధిసఅడువిల్లను వుద్ధిపక్షే ముగిస్తుండేవారు కొన్నిసంవత్సరాల క్రిందటివరకు. శైవాళీమీరలోని నాటి నా గ్రామంలో 3 సంవత్సరాలక్రిందటివరకు బాలికలు కనుపడేవారేకాదు. వరకట్నాల బాధపడలేక, అంతస్తులను తగ్గించుకోలేక వసుకునలగొంతుల్లో వధగించుకునేవారే వారు కన్నతల్లలే. పంజాబ్ లు, రాజస్థాన్ లు ప్రై కారణం వల్ల ఇతర రాష్ట్రాలనుండి సామ్యుచ్చి అడుతుకుంటున్న నేటిని విక యునికొనపోతుంటారు. (సశేషం)

కనకమ్మ

(4వ శీత కాలం)

ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం

ఏ కొందరివలె కాంగ్రెస్ నడవిన సత్కారా హోద్యమాలో శైలిసంకరంబుతో తృప్తి పడక, శ్రీమతి కనకమ్మగారు, గాంధీగారి నిర్వాణకార్యక్రమాలలో ఒక ప్రైన జాతీయపద్యను చేపట్టి, కనూరిదేవి విద్యాలయాన్ని స్థాపించి, తనకేర్పిన స్థైర్య ధైర్యములనుచెప్పింది. ఆమెది అవర్య, తనకీవితం.